

Op kamers in Rotterdam

Een kwantitatief onderzoek naar de oorzaken van het woongedrag van studenten in Rotterdam

Masterthesis 'Vraagstukken van Beleid en Organisatie'
Universiteit Utrecht
Dorieke van Helden (3833488)

Begeleider Universiteit Utrecht: W. Schulz
Begeleider gemeente Rotterdam: M. Brekelmans

Voorwoord

De afgelopen vijf maanden heb ik stage gelopen op de afdeling Economie van Stadsontwikkeling bij de gemeente Rotterdam. Naast het werken aan een project voor Rotterdam Carrièrestad heb ik de kans gekregen om mijn scriptie te schrijven.

Bij de gemeente Rotterdam heb ik zelfstandig mijn onderzoek uitgevoerd. Ik mocht gebruik maken van het netwerk van de gemeente en de kennis en expertise die zij over dit onderwerp in huis hebben. Hier ben ik hen erg dankbaar voor. Daarbij gaat mijn dank in het bijzonder uit naar Mark Brekelmans, voor zijn inhoudelijke begeleiding en de momenten die hij vrij maakte om mijn onderzoek te bespreken. Ook Jeannette Leete wil ik bedanken voor haar enthousiasme en betrokkenheid bij mijn onderzoek. Als laatste wil ik alle collega's bedanken voor hun belangstelling, gezelligheid en afleiding die zij mij gaven tijdens mijn stageperiode.

Vanuit de Universiteit Utrecht ben ik begeleid door Wiebke Schülz. Zonder haar hulp en kritische opmerkingen had ik deze scriptie niet op deze manier kunnen voltooien. Ik ben dan ook blij met de feedbackmomenten en de tijd die ze nam om mijn scriptie door te nemen. Bedankt hiervoor!

Tot slot wil ik mijn familie en vrienden bedanken. Zij hebben de afgelopen vijf maanden vol geduld en betrokkenheid naar mijn verhalen over mijn scriptie geluisterd. Het was erg fijn om van hen een oppepper of een luisterend oor te krijgen.

Rotterdam, 24 juli 2013

Dorieke van Helden

Inhoudsopgave

Voorwoord	2
Inhoudsopgave.....	3
Samenvatting	5
1. Inleiding	7
1.1 Doelstelling	10
1.2 Leeswijzer	10
2. Theoretisch kader	11
2.1 Voorkeuren, restricties en kansen bij woongedrag.....	11
2.2 Voorkeuren en restricties.....	14
2.2.1 Sociale status ouders.....	15
2.2.2 Hulpbronnen student	14
2.2.3 Sociale achtergrond	16
2.2.4 Relatie met thuisgemeenschap	17
2.3 Woonkansen en voorkeuren: woonaanbod, woonmilieu en bereikbaarheid stad.....	16
2.3.1 Woonaanbod stad	16
2.3.2 Woonmilieu van de stad	17
2.3.3 Bereikbaarheid stad	17
2.4 Conceptueel model.....	18
2.5 Voorlopige conclusie.....	18
3. Data en methoden.....	20
3.1 Dataverzameling.....	20
3.1.1 Doelgroep	20
3.1.2 Vragenlijst	21
3.1.3 Procedure.....	21
3.1.4 Respons	21
3.2 Operationalisering variabelen.....	22
3.2.1 Woongedrag van studenten	24
3.2.2 Persoonlijke factoren en stadsfactoren	23
3.2.3 Controle variabelen	25
3.3 Methoden van de analyses.....	25
4. Resultaten	26
4.1 Beschrijvende analyse	26
4.2 Verklarende analyses.....	29
4.2.1 Controlevariabelen	29
4.2.2 Sociale status ouders.....	30

4.2.3 Hulpbronnen student en woongedrag	31
4.2.4 Sociale achtergrond studenten	31
4.2.5 Relatie met thuisgemeenschap	32
4.2.6 Woonaanbod stad	33
4.2.7 Voorzieningenaanbod stad	33
4.2.8 Openbaar vervoer stad	34
5. Conclusie	35
5.1 Conclusie	35
5.2 Discussie	38
6. Aanbevelingen	40
Verandering beeldvorming van ouders en omgeving	40
Toegankelijkheid op kamers gaan	41
Samenwerking partijen	42
Jaarlijkse monitor	42
Bronvermelding	43
Bijlage 1 – Bericht voor onderwijsinstellingen Rotterdam	46
Bijlage 2 – Vragenlijst	47
Bijlage 3 – Syntax	52

Samenvatting

Dit onderzoek gaat in op de factoren die van invloed zijn op het woongedrag van studenten in studiestad Rotterdam. Met ‘woongedrag’, wordt hier voornamelijk de keuze aangeduid om al dan niet op kamers te gaan wonen. Uit de literatuur blijken de volgende factoren een rol te spelen bij die keuze: sociale status van ouders, beschikbaarheid van hulpbronnen, mening van de ouders en omgeving, relatie met thuisgemeenschap, woonaanbod, voorzieningenaanbod van de stad en de bereikbaarheid. In aanvulling op de bestaande literatuur zijn deze factoren nader onderzocht door middel van een kwantitatief onderzoek. Gedurende drie weken is er een vragenlijst uitgezet onder studenten van de Rotterdamse onderwijsinstellingen, die door 146 respondenten is ingevuld. Respondenten werd gevraagd het belang in te schatten van enkele eerdergenoemde factoren voor hun persoonlijke keuze om al dan niet op kamers te gaan in Rotterdam: de beschikbaarheid van hulpbronnen, het woon- en voorzieningenaanbod en de bereikbaarheid. Indirect is er door middel van stellingen gevraagd naar de sociale status van de ouders en de sociale achtergrond van de student. Vervolgens zijn de data geanalyseerd met behulp van een logistische regressie. De resultaten laten zien dat er een aantal factoren sterk van invloed is op het woongedrag van deze studenten. Allereerst blijkt de beschikbaarheid van financiële middelen belangrijk voor de beslissing. Wanneer een student meer geld tot zijn beschikking heeft, is hij sneller geneigd om op kamers te gaan wonen. Het bedrag dat hij maandelijks zelf verdient is op tegengestelde wijze van invloed. Hoe meer de student zelf verdient, hoe minder snel hij geneigd is op kamers te wonen. Een opvallend resultaat was het belang van de sociale achtergrond van de studenten. In eerder onderzoek (Kences, 2012) staan de met name de ‘praktische zaken’ rondom op kamers wonen centraal, zoals het woonaanbod en de faciliteiten van de stad. De resultaten van dit onderzoek laten echter zien dat er meer factoren een rol spelen. Een voorbeeld is de sociale achtergrond: gebleken is dat studenten sneller op kamers zullen gaan wonen wanneer hun ouders een positieve mening hebben over hun vertrek uit het ouderlijk huis. Ook de omgeving (familie en vrienden) is van invloed op het woongedrag van de student. Voor de andere factoren zijn minder duidelijke effecten gevonden. Zo blijkt de sociale status van de ouders geen sterk effect op het woongedrag te hebben. Voor het woonaanbod van de stad is slechts een klein effect gevonden: wanneer het woonaanbod beter aansluit op de woonwensen van de student, zal hij sneller geneigd zijn op kamers gaan.

Deze resultaten leiden tot interessante inzichten in het woongedrag van studenten in een studiestad en bieden ook aanknopingspunten voor vervolgonderzoek. In dit onderzoek uitsluitend de perceptie gemeten. Het zou nog interessanter zijn om dit te vergelijken met ‘feitelijk’ materiaal, zodat zichtbaar wordt of er gewerkt moet worden aan de beeldvorming of aan de ‘daadwerkelijke’ verbetering van een aantal voorzieningen of eigenschappen van Rotterdam in het bijzonder. Als laatste is het ook belangrijk om uitgebreider onderzoek te doen. Wanneer er meer tijd en geld voorhanden zijn, zouden alle mogelijke factoren dieper onderzocht kunnen worden en zou er een grotere en meer diverse groep

respondenten verzameld kunnen worden. Dit zou de betrouwbaarheid van een dergelijke studie verhogen. Dit onderzoek geeft richting aan beleid dat door een programmamanager en beleidsmedewerkers verder ontwikkeld zal worden. Zoals gezegd biedt het onderzoek interessante inzichten voor nieuw beleid. Allereerst is een mogelijkheid om ouders meer te betrekken bij de studie en het starten met een opleiding. Dit kan op verschillende manieren: door een brochure die speciaal geschreven is voor deze ouders, een rondleiding door de stad en/of door een duidelijk beeld te creëren van de voordelen van op kamers wonen (zoals zelfstandigheid, het opbouwen van een netwerk en uiteindelijk betere carrièreperspectieven). Andere aanbevelingen zijn: de verbetering van de toegankelijkheid van op kamers gaan (door bijvoorbeeld een lage prijs tegen inzet van studenten bij maatschappelijke projecten), samenwerking van verschillende partijen verbeteren (wooncoöperaties, onderwijsinstellingen en Gemeente Rotterdam) en een jaarlijkse monitor om te kijken of de beleidsinstrumenten hun doel bereiken.

Trefwoorden: *woongedrag, op kamers gaan, studenten, Rotterdam, kwantitatief onderzoek, logistische regressie*

1. Inleiding

Voor een stad is het een uitdaging om hoogopgeleiden naar de stad te trekken en te binden (NICIS, 2011). Hoogopgeleiden hebben over het algemeen meer financiële middelen en zijn de belangrijkste gebruikers van culturele en recreatieve voorzieningen in de stad. Hoogopgeleiden hebben gemiddeld een hoger inkomen waardoor het uitgavenpatroon vaak hoger is en dit heeft zijn weerslag op de stad. Dit draagt onder andere bij aan de werkgelegenheid in de stad (gemeente Rotterdam, 2010). Om deze en andere redenen is het woongedrag van deze groep een belangrijk onderwerp binnen stedelijke ontwikkeling. Vanuit verschillende wetenschappelijke disciplines als geografie, psychologie en sociologie is er onderzoek gedaan naar woongedrag. Het begrip woongedrag doelt op de manier van wonen waar een individu of een groep voor kiest. Dit komt voort uit de woonwens: het geheel aan wensen dat iemand heeft voor een woning en woonomgeving (Thesauruszorg, 2013). Daarnaast is het woongedrag van verschillende factoren afhankelijk.

Ook bij de gemeente Rotterdam is, met het oog op de toekomst, binding van hoogopgeleiden een belangrijk onderwerp. Het speelt een rol bij de beleidsontwikkeling en koersbepaling voor de stedelijke ontwikkeling van Rotterdam (gemeente Rotterdam, 2012). De stad streeft ernaar om meer hoogopgeleiden aan zich te binden.

Een manier om hoogopgeleiden te binden aan een stad is om ervoor te zorgen dat zij tijdens het volgen van hun studie al in de stad komen wonen, zo blijkt uit het onderzoek van het NICIS (2011). Doordat de studenten tijdens hun studietijd de stad hebben leren kennen zijn ze sneller geneigd hier te blijven wonen wanneer ze klaar zijn en tot de uitstroompopulatie van hoogopgeleiden behoren (NICIS, 2011). Het begint dus bij de studenten, zij zijn immers de hoogopgeleiden van de toekomst (gemeente Rotterdam, 2010). Na op kamers te hebben gewoond in deze stad is wonen en werken na afronding van studie een meer logische keuze (NICIS, 2011).

Studenten zijn niet meer weg te denken uit de grote steden. In 1950 waren er slechts 50.000 studenten in Nederland, maar dat aantal groeide tot 669.000 studenten in het studiejaar 2012-2013 (Kences, 2012). De grote groei van deze groep maakt dat zij een steeds grotere rol speelt bij stedelijke ontwikkeling. Met de groei van het aantal deelnemers aan hoger of wetenschappelijk onderwijs is ook veel veranderd met betrekking tot het woongedrag van deze groep. In totaal staan er nu 274.700 studenten als uitwonend geregistreerd (DUO, 2013). Volgens DUO (2013) ben je als student uitwonend wanneer je niet bij (één van) je ouders woont. Een student wordt als thuiswonend geregistreerd als je bij (één van) je ouders woont (DUO, 2013). Van alle Nederlandse studenten woont gemiddeld 43% bij ouders, 50% is uitwonend en 7% staat als studerend in het buitenland geregistreerd (Kences, 2012). Over het algemeen zijn wo-studenten vaker uitwonend dan hbo-studenten (Kences,

2012). In dit onderzoek vormen studenten die aan een hoger onderwijsinstelling studeren in Rotterdam de doelgroep.

Opvallend is dat, wanneer er ingezoomd wordt op de studenten in Rotterdam, een groot deel van deze groep niet in Rotterdam woont. In Rotterdam studeren 52.910 studenten aan een hbo- of wo-onderwijsinstelling (Kences, 2012). Rotterdam heeft een divers onderwijsaanbod, waaronder de Erasmus Universiteit, Hogeschool Rotterdam, Codarts, Inholland Rotterdam en diverse andere instellingen. In deze stad woont in 2012 van de 52.910 studenten bijna 32% op kamers in Rotterdam. De rest van de studenten woont in omliggende gemeenten of pendelt tussen een verder liggende woonplaats en Rotterdam. Ter vergelijking: in Amsterdam ligt dit aantal studenten dat op kamers woont rond de 40%, in Groningen rond de 59% en in Utrecht op 38% (Kences, 2012). Het aantal studenten dat in Rotterdam studeert is aanzienlijk, maar het woongedrag van deze groep verschilt dus in vergelijking tot studenten in andere grote steden in Nederland.

Het aantal studenten dat op kamers woont in de stad is lager dan het landelijk gemiddelde en Rotterdam heeft het laagste percentage op kamers wonende studenten in vergelijking tot de andere drie grote studiesteden. De vraag is daarom, waarom Rotterdam dit percentage aan inwonende studenten heeft. Deze vraag komt voort uit het beleidsprobleem dat er vanuit de gemeente Rotterdam is benoemd. Het aantrekken van hoogopgeleiden kan zoals gezegd onder andere door studenten te stimuleren om op kamers gaan wonen in Rotterdam. En juist hier ligt een probleem: er wonen relatief weinig studenten in de stad. In dit onderzoek zal een antwoord geformuleerd worden over de oorzaak van dit probleem. Voor de gemeente Rotterdam zijn studenten en hun woongedrag een belangrijk onderwerp. Maar ook voor andere partijen in Rotterdam als wooncorporaties en onderwijsinstellingen is dit een zeer relevant vraagstuk.

Uit genoemde redenen blijkt dat het voor de gemeente Rotterdam belangrijk is om meer studenten in hun studietijd met de stad kennis te laten maken door te wonen in Rotterdam. Echter, bestaande onderzoeken besteden geen aandacht aan de vraag welke factoren studenten bewegen om in hun studiestad te gaan wonen. In dit onderzoek zullen daarom verschillende factoren die het woongedrag volgens de literatuur verklaren, nader onderzocht worden. Op basis van een aantal theorieën, zoals het model van Mulder & Hooijmeijer (1999), is de conclusie getrokken dat er naar verwachting verschillende factoren van invloed op woongedrag zijn. Zo zijn er factoren die te maken hebben met de student zelf, de persoonlijke factoren. Dit zijn onder andere de hulpbronnen, de sociale achtergrond en de sociale status van de ouders van de student. Er is ook sprake van een aantal factoren dat betrekking heeft op de stad Rotterdam. Eén hiervan is het woonaanbod voor studenten. De verwachting is dat hoe beter het woonaanbod aansluit op de woonwensen van de studenten des te sneller zij op kamers zullen gaan wonen. Ook kan bereikbaarheid van de stad een grote rol spelen bij de woonkeuze van studenten. Wanneer de hogeschool of universiteit goed bereikbaar is, zal naar

verwachting de noodzaak om in de studiestad te gaan wonen minder aanwezig zijn (CPB, 2013). Dit kan een grote invloed hebben op het woongedrag van studenten, men gaat minder snel op kamers wonen. Aan de andere kant kan dit ook vooraf een rol spelen bij de studiekeuze van een student. Wanneer iemand dichtbij Rotterdam woont en graag thuis wil blijven wonen gedurende de studie zal men geneigd zijn om in Rotterdam te gaan studeren (CPB, 2013). Dit is een keuze die al eerder door de student wordt bepaald maar uiteindelijk van invloed is op het woongedrag van de student. In dit onderzoek zal de studiekeuze niet meer onderzocht worden, het gaat om het woongedrag van de studenten die al hebben gekozen om in Rotterdam te studeren.

Om tot een verklaring van het woongedrag van studenten te komen is gekozen voor de volgende hoofdvraag:

Hoe kan het woongedrag van studenten van Rotterdamse onderwijsinstellingen worden verklaard?

Op basis hiervan zijn twee deelvragen geformuleerd:

Welke beweegredenen van de student beïnvloeden de keuze om op kamers te gaan wonen in Rotterdam?

Wat is de invloed van de stad Rotterdam op de keuze van de student om op kamers te gaan wonen?

Naar verwachting is er een zevental factoren dat van invloed is op het woongedrag van de student. Op basis hiervan zijn zeven verwachtingen geformuleerd welke nader onderzocht worden in de analyse. De resultaten geven gezamenlijk antwoord op de hoofd- en deelvragen.

Dit onderzoek voegt op verschillende vlakken nieuwe informatie toe aan de bestaande kennis over woongedrag. Allereerst is er een beleidsprobleem waar antwoord op gevonden moet worden. Er zijn verschillende redenen genoemd waarom de gemeente Rotterdam in de toekomst een groei van het aantal hoogopgeleiden in de stad zou willen zien. Naast de economische, eerder genoemde redenen als verhoogd 'stadsinkomen', verkoop van huizen en werkgelegenheid zijn er ook andere, minder meetbare, redenen te noemen. Studenten zijn de hoogopgeleiden van de toekomst. De studenten van nu vormen de kennisgeneratie van de toekomst, zij zijn een drijvende kracht voor stadsontwikkeling (Russo, Berg & Lavanga, 2003). Wanneer een stad wil groeien, wil ontwikkelen en innoveren heeft men deze kennisgeneratie nodig. Ook draagt de mobiliteit van internationale studenten bij aan de socio-economische integratie tussen verschillende Europese regio's (Russo et al., 2003). Dit laat zien dat dit onderzoek bijdraagt aan kennis over en groei van de economie van de stad. Het biedt inzicht in de stadsontwikkeling en de invloed van deze specifieke doelgroep, want door de groei van het aantal studenten hebben zij een steeds grotere impact op de stad waar zij wonen en studeren. Deze studie zal inzichtelijk maken welke oorzaken er zijn van het woongedrag van de student en dat kan bijdragen aan mogelijke oplossingen voor het beleidsprobleem. In eerder onderzoek is hier weinig tot geen aandacht aan besteed. Daarin staat voornamelijk de praktische kant van op kamers wonen centraal (Wouters, 2010; Kences, 2012).

Binnen de wetenschap is er al op verschillende terreinen aandacht besteed aan woongedrag. Voor jonge hoogopgeleiden is het woongedrag en de beweegredenen van deze groep al eerder in kaart gebracht (Wouters, 2010). De doelgroep van dit onderzoek, de studenten, is een populatie waar binnen dit terrein weinig onderzoek naar is gedaan. Dit biedt nieuwe kennis over de gedragskeuzen van studenten op individueel niveau. Daarnaast is er een andere belangrijke factor: de specifieke context van dit onderzoek, namelijk Rotterdam. In Rotterdam wonen relatief weinig studenten op kamers. Dit is de reden dat het ook de uitkomst op macro niveau, het woongedrag van de studentenpopulatie in Rotterdam, in kaart gebracht wordt. Er zal getracht worden om het macro niveau (de relatief kleine groep studenten op kamers) te verklaren door inzicht te bieden in de woonkeuzes die studenten maken op microniveau, of wel de afweging die een student maakt om wel of niet in studiestad te gaan wonen. In dit onderzoek wordt er op basis van het theoretisch kader vanuit gegaan dat factoren als hulpbronnen, sociale achtergrond en woonkansen een belangrijke plaats innemen bij de woonkeuze van de student.

Zoals gezegd is er sprake van een beleidsprobleem dat de aanleiding vormde voor dit onderzoek. In dit onderzoek zal inzicht geboden worden in de oorzaak van het woongedrag van studenten in Rotterdam. Om dit goed in kaart te brengen is er een kwantitatief onderzoek uitgevoerd door middel van het afnemen van vragenlijsten voor studenten aan de Rotterdamse onderwijsinstellingen. Daarbij is er nieuwe beleidsrelevante kennis opgedaan waarmee praktijkgerichte aanbevelingen zijn ontwikkeld voor de gemeente Rotterdam en hun programmamanagers (op het gebied van wonen).

1.1 Doelstelling

Zoals gezegd wordt er veel aandacht besteed aan de ‘praktische zaken’ rondom het op kamers wonen van studenten. In dit onderzoek is de bedoeling om dieper in te gaan op factoren die ten grondslag liggen aan de woonkeuze van studenten in Rotterdam. Dit onderzoek stelt het perspectief van de student centraal. Naast het inzichtelijk maken van deze factoren zullen er aanbevelingen en beleidsimplicaties worden gegeven.

1.2 Leeswijzer

In de volgende paragraaf wordt het theoretisch kader van dit onderzoek uitgewerkt aan de hand van het model van Mulder & Hooijmeijer (1999). Vervolgens zal in hoofdstuk 3 de onderzoeksmethoden nader toegelicht worden. In het theoretisch kader is een model met zeven factoren ontwikkeld om te toetsen, dit zal in hoofdstuk 4 gedaan worden. Hier zal de invloed op woongedrag van alle factoren door middel van een logistische regressie worden onderzocht. Ter afsluiting zullen in hoofdstuk 5 de conclusies van dit onderzoek geformuleerd worden. Hier zijn opvallende bevindingen gevonden over de (sterke) invloed van factoren als de mening van ouders en omgeving. Deze bevindingen worden gebruikt om praktijkgerichte aanbevelingen te doen ten bate van het beleid met betrekking tot studenten en wonen in Rotterdam. Die aanbevelingen vormen de afsluiting van dit onderzoek (hoofdstuk 6).

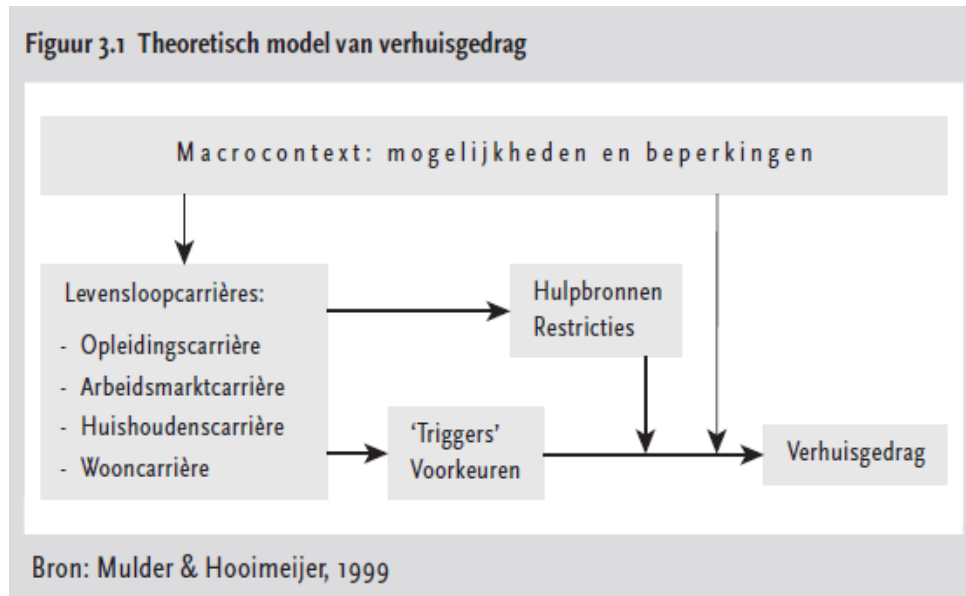
2. Theoretisch kader

In dit hoofdstuk worden theorieën en bestaand onderzoek over het woongedrag van studenten besproken. Allereerst zal woongedrag in het algemeen ter sprake komen en vervolgens worden deze theorieën toegepast op het woongedrag van studenten. In deze uiteenzetting wordt zichtbaar dat het woongedrag van studenten door verschillende factoren wordt beïnvloed. Sommige factoren zijn persoonlijk en hebben te maken met de achtergrond en thuissituatie van de student. Andere factoren hebben betrekking op de stad Rotterdam, zoals het woonaanbod en voorzieningenaanbod. Op basis van de theorie van Mulder & Hooimeijer (1999) is duidelijk dat voorafgaand aan de woonkeuze er sprake is van voorkeuren, restricties en woonkansen op zowel het individueel niveau (micro niveau) als het macroniveau. In het theoretisch kader wordt er met het macroniveau geduid op de context waarbinnen iemand een woonkeuze moet maken, de stad/dorp en het aanbod dat hier is.

De verwachting is dat de volgende factoren van invloed zijn op de voorkeuren, restricties en woonkansen die een student heeft: sociale status van de ouders, hulpbronnen, sociale achtergrond, relatie met thuisgemeenschap, woonaanbod, voorzieningenaanbod en bereikbaarheid. De verwachtingen over woongedrag van studenten worden, op basis van deze onderzoeken, uitgewerkt in hypothesen. Deze hypothesen vormen de basis voor het kwantitatief onderzoek, dat in het volgende hoofdstuk van dit onderzoek aan bod komt.

2.1 Voorkeuren, restricties en kansen bij woongedrag

Woongedrag is een onderwerp dat onderzocht is vanuit verschillende disciplines binnen de wetenschap. Men richt zich hierbij bijvoorbeeld op het woongedrag van huishoudens, van individuen, starters of andere groepen binnen de samenleving. Er zijn volgens de literatuur verschillende aspecten waardoor woongedrag wordt beïnvloedt bijvoorbeeld door huishouden, sociaal-demografische kenmerken en levensfase. Deze factoren leiden naar verwachting gezamenlijk tot het woongedrag van de student. Maar voorafgaand aan de woonkeuze ontstaat er een aantal voorkeuren, restricties en kansen bij de student waar de uiteindelijke woonkeuze op gebaseerd is. In het model van Mulder & Hooijmeijer (2002) is (afbeelding 1) zichtbaar hoe volgens hen het woongedrag of verhuisgedrag hierdoor wordt beïnvloed.

Afbeelding 1: bron: Mulder & Hooimeijer, 1999

Samenvattend betekent dit dat er op individueel niveau sprake is van voorkeuren, restricties en hulpbronnen en op macroniveau zijn de mogelijkheden en beperkingen cruciaal (Mulder, 1993; Mulder & Mulder & Hooimeijer, 1999). Uiteindelijk wordt woongedrag bepaald door de optelsom van voorkeuren, restricties en de woonkansen die iemand heeft. Dit geldt ook voor de specifieke doelgroep van dit onderzoek. Studenten hebben naar verwachting sterke voorkeuren voor wonen, maar tegelijk hebben zij ook te maken met restricties en woonkansen. Een student kan bijvoorbeeld sterke voorkeuren hebben voor een grote woning, maar financiën en passend woonaanbod zullen een restrictie vormen. Theorieën maken inzichtelijk hoe deze voorkeuren, restricties en kansen ontstaan. Enkele voorbeelden van deze theorieën zullen dit verduidelijken. Vervolgens zullen deze worden uitgewerkt in toetsbare verwachtingen.

Volgens Mitchell (1984) heeft de samenstelling van het huishoudens een sterke invloed op voorkeuren en restricties in het woongedrag. Studenten zijn een bijzondere groep in vergelijking met andere gezinssamenstellingen. Ze zijn vaak alleenstaand of hebben een relatie maar wonen (nog) alleen (Mitchell, 1984). De verwachting is dat de samenstelling van het huishouden daarom geen grote rol speelt voor studenten. Daarentegen zijn activiteitenpatronen en consumptiepatronen juist extra belangrijk voor een student. Studenten en hoogopgeleiden zijn veel gericht op de werk-/woonmogelijkheden, de sfeer en de activiteiten die er in een woonplaats zijn (Wouters, 2010). Deze factoren hebben betrekking op voorkeuren van deze groep. In het model van Mulder & Hooijmeijer (1999) vallen deze factoren onder een aantal levensloopcarrières als opleidingscarrière en huishoudenscarrière. Deze carrières laten zien dat er sprake is van verschillende voorkeuren maar ook beperkingen die een belangrijke plaats innemen.

Een ander aspect zijn de sociaal-demografische kenmerken. Deze kenmerken spelen een grote rol bij het voorspellen van woongedrag. Dit is één van de klassieke benaderingen om woonkeuzen of woongedrag te voorspellen (Jansen, Coolen & Goetgeluk, 2011). Sociaal-demografische kenmerken zijn onder andere leeftijd, samenstelling huishouden en inkomen. Dergelijke kenmerken leiden veelal tot restricties in het woongedrag, maar kunnen ook zorgen voor mogelijkheden. Bij studenten is een belangrijk kenmerk de financiële bronnen die iemand tot zijn beschikking heeft (Tuckman, 1970). Wanneer er weinig tot geen inkomen is, zal men een grote beperking ervaren bij het zoeken naar een geschikte woning. Verwacht wordt dat dit het belangrijkste sociaal-demografische kenmerk in het woongedrag van de student is.

Volgens Mulder & Hooijmeijer (1999) is er ook sprake van een macroniveau, dat wil zeggen de maatschappelijke context waar het huishouden zich in bevindt. Dit heeft te maken met opleidingsmogelijkheden, baanmogelijkheden en vrijkomende woningen (Mulder & Hooimeijer, 1999). In dit onderzoek gaat het met name om de woonmogelijkheden die er in Rotterdam zijn voor de studenten. De baanmogelijkheden zijn niet direct aan de orde, de student besteedt meestal meer tijd aan studie dan aan een baan, waardoor dit alleen voor bijbaanmogelijkheden zou gelden. Voor woonmogelijkheden is de verwachting dat het wel een belangrijk item is. Hier wordt jaarlijks aandacht aan besteed door middel van een monitor voor studenten over studeren en wonen in Rotterdam (Kences, 2012). De verwachting in dit onderzoek is dat wanneer er meer woningen beschikbaar zijn, welke aansluiten op de wensen van de studenten, er meer studenten zullen gaan wonen in Rotterdam.

Zoals gezegd is tot slot de verwachting dat studenten afwijkend woongedrag vertonen in vergelijking tot andere groepen. Studenten vertonen immers een opvallende levensstijl (Mitchell, 1984). Zij zitten in de fase waarin ze onafhankelijk worden van de plaats waar ze opgegroeid zijn. Ze willen hun eigen weg gaan en zijn vaak vrij individualistisch (Mitchell, 1984).

Concluderend kan worden gesteld dat voorkeuren, restricties en mogelijkheden leiden tot het woongedrag van de student. Dit wordt nader uitgewerkt in de volgende paragrafen. Belangrijk is welke voorkeuren, restricties en mogelijkheden er zijn voor een student in Rotterdam. Nu er een schets is gegeven van de factoren die een rol spelen bij het voorspellen van woongedrag, zullen de mechanismen van de belangrijkste factoren worden toegelicht.

2.2 Voorkeuren en restricties: sociale status ouders, hulpbronnen, sociale achtergrond en relatie met thuisgemeenschap

2.2.1 Sociale status ouders

Studenten hebben over het algemeen niet veel of voldoende financiële middelen en zullen vaak door hulp van ouders of leningen de kans krijgen om op zichzelf te gaan wonen. Het inkomen van het gezin, ook wel het familie-inkomen, is dus een belangrijke factor (Tuckman, 1970). Christie (2005) laat zien dat de relatieve ruimtelijke mobiliteit van studenten met name het beste te verklaren is door beschikbaarheid van de (huishoudelijke) financiën. De verwachting is dan ook dat hoe meer financiële hulpbronnen studenten en hun ouders hebben, hoe sneller men in een studiestad zal gaan wonen. Aan de andere kant kunnen ‘vermogende’ ouders zorgen dat de drempel groter is om te verhuizen, omdat de student dan veel comfort moet inleveren (Mulder & Hooimeijer, 2002). De verwachting blijft echter dat studenten uit een gezin met een hoog familie-inkomen gemiddeld meer mogelijkheden hebben om op kamers te gaan. Studenten met ouders met lage inkomens zijn meer geneigd om te werken voor school-gerelateerde uitgaven en om thuis te wonen gedurende hun eerste jaar (Bozick, 2007). Wanneer studenten ouders hebben met een laag inkomen zullen zij waarschijnlijk minder snel om de nodige financiële steun vragen. Ook zullen de ouders vaak niet de mogelijkheid hebben om financiële steun te geven, of zij zullen andere prioriteiten stellen. Dit leidt er uiteindelijk toe dat deze groep studenten minder snel op kamers kan en gaat wonen. Omdat familie-inkomen niet direct getoetst kan worden doordat dit vermoedelijk lastig is om te benoemen voor de respondenten, wordt er gekeken naar de sociale status van de ouders van studenten. Dit wordt bevraagd door middel van opleidingsniveau en de beroepen van ouders.

Hypothese 1

Hoe hoger de sociale status van ouders hoe sneller studenten geneigd zijn op kamers te gaan wonen.

2.2.2 Hulpbronnen student

Hulpbronnen op individueel niveau bestaan met name uit beschikbare informatie, positie op de arbeidsmarkt, opleiding en inkomen (Kleinhals, 2005). Eén van de belangrijkste factoren die bepalend zijn voor het woongedrag van studenten, zijn de financiële hulpbronnen die zij tot hun beschikking hebben (Tuckman, 1970). Deze beschikbaarheid van geldbronnen wordt vaak deels bepaald door familie en/of ouders, dit wordt in hypothese 1 getoetst. Er is ook de mogelijkheid dat de student zelf voldoende financiële middelen heeft. Bozick laat zien (2007) dat studenten met een grote bestedingsruimte sneller geneigd zijn deel te nemen aan ‘het studentenleven’ en op kamers te gaan wonen. Naast het eerder genoemde familie-inkomen is de bestedingsruimte van de student zelf van invloed. Hoe groter deze bestedingsruimte per maand is, hoe waarschijnlijk het is dat de student op

kamers gaat wonen (Tuckman, 1970; Bozick, 2007). De verwachting is namelijk dat de student zelf ook voldoende kan (bij-)verdienen om op kamers te gaan wonen. Dit is niet volledig afhankelijk van het familie-inkomen. Het gaat er in eerste instantie om dat de student voldoende financiële hulpbronnen heeft en niet of dit door ouders of de student zelf wordt verworven. Het inkomen van de student is daarom ook bevraagd in de vorm van de maandelijkse bestedingsruimte en het bedrag dat de student persoonlijk verdient.

Hypothese 2

Hoe hoger het maandelijks te besteden bedrag, des te sneller de student geneigd is om op kamers te wonen.

2.2.3 Sociale achtergrond

Naast familie-inkomen is opvoeding een andere factor die te maken heeft met de ouders van de student (Christie, 2007). Studenten die behoren tot de eerste generatie van arbeidersgezinnen die gaat studeren, zullen vaker de ‘emotionele veiligheid’ van thuis verkiezen boven op kamers wonen. Studenten die uit de middenklasse komen zullen sneller kiezen voor het wonen in een studiestad. In deze klasse is dit een algemeen geaccepteerd en gewaardeerd onderdeel van de studietijd (Christie, 2007). De verwachting is dan ook dat studenten met ouders die gestudeerd en op kamers gewoond hebben sneller geneigd zijn op kamers te gaan wonen dan studenten wier ouders niet hebben gestudeerd. Zij zullen positiever zijn over het op kamers wonen. Dit beeld kan veroorzaakt worden doordat zij zelf goede ervaringen hebben met op kamers wonen. Het kan ontstaan doordat ouders zich bewust zijn van de positieve gevolgen. Bijvoorbeeld de groei in zelfstandigheid, het opbouwen van een nieuw netwerk en de vele leerprocessen die gepaard gaan met zelfstandigheid. Een andere mogelijkheid is een negatief beeld over op kamers wonen, dat ontstaat doordat ouders zelf slechte ervaringen hebben met op kamers wonen of omdat zij het te duur vinden.

De sociale omgeving van studenten, kan ook onbewust invloed uitoefenen op het keuzeprocess van studenten om wel of niet op kamers te gaan wonen. Naast opvoeding kan een specifieke cultuur van invloed zijn op het woongedrag van studenten. Zo zijn er steeds meer studenten die thuis blijven wonen gedurende hun studie (Christie, 2007). Dit zou mede veroorzaakt worden door de toename van studenten met een afkomst uit etnische minderheden en andere culturen. Hierbij gaat het met name om de studenten met ‘conservatieve’ ouders en/of familie. Deze studenten hebben soms geen andere keuze dan thuis wonen; men is in sommige culturen niet anders gewend (Ball et al, 2001, Callender & Wilkinson, 2003). Wanneer er in een bepaalde cultuur sprake is van een negatieve houding tegenover op kamers gaan, zal dit waarschijnlijk gevolgen hebben voor het woongedrag van de studenten uit die cultuur. Daarnaast kan er door een herverdeling van de samenstelling van de groep studenten (door

een toename van studenten met een andere etnische achtergrond) een algehele verandering optreden in de beeldvorming over op kamers wonen.

De volgende stelling toetst de invloed van de al dan niet positieve houding die ouders hebben over op kamers gaan.

Hypothese 3

Des te positiever ouders en omgeving over 'op kamers wonen' zijn, des te groter is de kans dat studenten op kamers gaan wonen.

2.2.4 Relatie met thuisgemeenschap

Uit een onderzoek onder studenten in Schotland werd zichtbaar dat een groot deel van de studenten door redenen op financieel en emotioneel vlak of door familieredenen niet wilde vertrekken van huis gedurende hun studietijd (Christie, 2007). Een tekort aan financiële hulpbronnen heeft als gevolg dat de student niet op kamers kan gaan wonen, dit mechanisme is bij hypothese 1 toegelicht. Daarnaast kan een sterke band met familie en afhankelijkheid daarvan ertoe leiden dat de student niet weg wil uit (de regio van) het ouderlijk huis. Daarbij binden vrienden of bepaalde activiteiten de studenten aan de ouderlijke woonplaats.

De sterkte van de relaties met de 'thuisgemeenschap' is een factor die van invloed kan zijn op het woongedrag van studenten. De invloedrijke sociale factoren zijn onder andere: familie, vrienden, plaatsgebonden activiteiten maar ook de bereidheid te investeren in een nieuwe omgeving (Hidalgo & Hernández, 2001). Voor sommige studenten zal een hechte vriendengroep, een grote familie, sport of een bijbaan een reden zijn om niet in studiestad te gaan wonen maar in de 'thuisgemeenschap' te blijven wonen.

Hypothese 4

Wanneer studenten een sterke relatie met de 'thuisgemeenschap' ervaren, zullen zij minder snel op kamers gaan wonen.

2.3 Woonkansen en voorkeuren: woonaanbod, woonmilieu en bereikbaarheid stad

2.3.1 Woonaanbod stad

Een andere reden om niet in een stad te gaan wonen is een gebrek aan goede woningen. Wanneer er weinig tot geen (geschikte) woningen zijn, zullen minder studenten in de stad gaan wonen. Volgens resultaten uit de studentenhuysvestingsmonitor (ABF Research & Kences, 2012) zijn er in 2012 zo'n 3900 studenten die wel op kamers willen in Rotterdam maar waar, volgens de studenten zelf, geen

geschikte plaats voor is. Er zijn verschillende samenwerkingsverbanden tussen gemeente Rotterdam en woningcoöperaties om het huisvestingsklimaat voor studenten te versterken (gemeente Rotterdam, 2012). Het is belangrijk om te onderzoeken of het gaat om kwaliteit of kwantiteit in woonaanbod. Als de woonkansen voor de student er wel zijn, maar niet voldoen aan zijn woonwensen, kan deze discrepantie zorgen dat de student toch thuis blijft wonen. De belangrijkste vraag is wat de woonwensen van de Rotterdamse student precies zijn.

Hypothese 5

Wanneer het woonaanbod van de stad aansluit op woonwensen van de student, zullen meer studenten gaan wonen in studiestad.

2.3.2 Woonmilieu van de stad

Woonmilieu is een begrip dat al sinds de jaren '80 wordt gebruikt om de voorkeur voor een bepaalde woonomgeving aan te duiden. Woonmilieu wordt door Grünfeld (1988) gedefinieerd als 'de omgevingskwaliteit van een afgebakend ruimtelijk gebied dat door bewoners regelmatig gebruikt en relevant wordt geacht voor hun activiteiten en communicaties, en waar zij bovendien een bepaalde eenduidigheid aan toekennen'. Het gaat bij woonmilieu vaak om wensen van personen ten aanzien van hun woonomgeving (Pinkster & van Kempen, 2002). Dit betekent niet dat alles in de directe woonomgeving aanwezig hoeft te zijn, het gaat erom dat het binnen enige tijd te bereiken en te bereizen is. De invloed van de voorzieningen die bepalend zijn in de woonomgeving verandert in de levensloop van mensen. Voor gezinnen zal een kindvriendelijke omgeving belangrijk zijn, terwijl voor studenten de nabijheid van hun onderwijsinstelling belangrijk zal zijn (Wouters, 2010). Daarnaast is de verwachting dat de beschikbaarheid van bepaalde voorzieningen zorgen voor een verhoging van de aantrekkelijkheid van de stad. Florida (2002) geeft aan dat een grote variatie in voorzieningen, die het liefst dag en nacht beschikbaar zijn, voor hoogopgeleiden belangrijk is. De verwachting die geformuleerd is heeft dan ook betrekking op de relatie tussen het voorzieningenaanbod van Rotterdam en het woongedrag van studenten. Het gaat in dit onderzoek niet om de feitelijke informatie over het voorzieningenaanbod. Het gaat juist om de perceptie van de studenten in Rotterdam. Zo wordt voor de beleidsmakers duidelijk waar men zich in het beleid op kan richten.

Hypothese 6

Hoe beter studenten het voorzieningenaanbod van een stad vinden, des te sneller zij in hun studiestad gaan wonen.

2.3.3 Bereikbaarheid stad

Op basis van de literatuur wordt verwacht dat de bereikbaarheid van de stad een andere uitwerking heeft dan het woonaanbod van een stad. Wanneer een stad goed te bereiken is, kan dit betekenen dat er minder studenten in de studiestad gaan wonen. De keuze om bij hun ouders te blijven wonen is dan

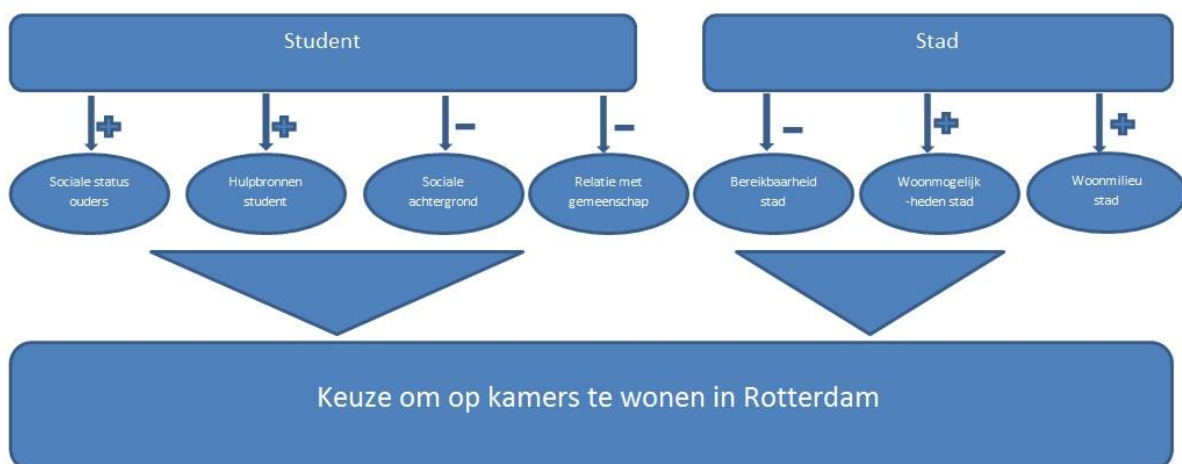
makkelijker te maken want de noodzaak om uit huis te gaan is niet zo groot (SCP, 2013). De OV-jaarkaart is volgens onderzoek van het SCP (2013) een goede oplossing voor de student om de afstanden tussen de onderwijsinstelling en thuis te overbruggen. Daarom zal de student gemakkelijker kiezen om thuis te blijven wonen bij een goede bereikbaarheid van de onderwijsinstelling.

Hypothese 7

Wanneer de bereikbaarheid van de onderwijsinstellingen van een stad goed is, zullen minder studenten in de studiestad gaan wonen.

2.4 Conceptueel model

In het conceptueel model zijn de verwachtingen over de relatie tussen factoren en het woongedrag overzichtelijk weergegeven (afbeelding 2). Het model laat zien dat er een aantal factoren gerelateerd is aan de student zelf en een aantal factoren vooral betrekking heeft op de stad. In hoofdstuk 3 zijn de indicatoren en de uitwerking in het onderzoek nader toegelicht.

Afbeelding 2. Conceptueel model hypothesen¹

2.5 Voorlopige conclusie

In de theorie en de hypothesen wordt duidelijk dat er verschillende factoren zijn die van invloed zijn op het woongedrag van studenten. Hierbij kan het gaan om persoonlijke factoren als hulpbronnen, sociale status van de ouders, sociale achtergrond, relatie met thuisgemeenschap maar ook factoren die gerelateerd zijn aan de studiestad. Deze zijn onder andere: woonmogelijkheden, woonmilieu en

¹ De verwachte relatie tussen de factoren en woongedrag wordt aangegeven door de plus- en de mintekens. Een positieve relatie wordt weergegeven door een plusteken. Een verwachte negatieve relatie door een minteken.

bereikbaarheid stad. Uiteraard zijn er nog meer factoren die mogelijk van invloed zijn op het woongedrag van studenten, deze kunnen niet allemaal worden behandeld in het theoretisch kader. Andere factoren zijn bijvoorbeeld levensstijl of de mening over op kamers wonen van de ouders zelf. Deze aspecten leiden samen tot het woongedrag van de student. In het vervolg van dit onderzoek zal de relatie tussen de factoren en het uiteindelijke woongedrag in kwalitatieve termen verklaard worden.

3. Data en methoden

In dit hoofdstuk wordt de doelgroep van het onderzoek, de steekproef en uitleg over de onderzoeksmethode gegeven. Er wordt inzichtelijk gemaakt wat de afhankelijke variabele, onafhankelijke en controle variabelen van dit onderzoek zijn. Om te toetsen wat studenten beweegt om naar een studiestad (Rotterdam) te verhuizen, is er een kwantitatief onderzoek gedaan door middel van een gestructureerde vragenlijst. In deze vragenlijst is aan een groep respondenten gevraagd antwoord te geven op exact dezelfde vragen (Neuman, 2012). In paragraaf 1 zal de keuze voor deze methode gemotiveerd worden. In het theoretisch kader (hoofdstuk 2) is een aantal hypothesen geformuleerd waarvan vervolgens de verschillende variabelen met behulp van de vragenlijst zijn getoetst. Om een goede analyse te kunnen doen is de operationalisatie van deze variabelen heel belangrijk, dit komt in paragraaf 2 aan de orde. Als laatste, in paragraaf 3, komt de methode van de analyses aan bod. Dit betekent dat er antwoord wordt gegeven op de vraag hoe de data is geanalyseerd en hoe de toetsing van de hypothesen is uitgevoerd. Dit is belangrijk om zo het onderzoek reproduceerbaar te maken.

3.1 Dataverzameling

De data in dit onderzoek zijn door middel van de vragenlijst verkregen. In deze paragraaf wordt het proces rondom de dataverzameling en samenstelling en representativiteit van de verzamelde data besproken.

3.1.1 Doelgroep

De doelgroep van deze vragenlijst zijn studenten die studeren aan een HBO- of WO-onderwijsinstelling in Rotterdam. Deze studenten zijn deels woonachtig in Rotterdam en deels buiten Rotterdam. Deze doelgroep is gekozen naar aanleiding van de vraag over het woongedrag van deze groep. In de inleiding (hoofdstuk 1) wordt de oorsprong van deze vraag beschreven.

3.1.2 Vragenlijst

De vragen (bijlage 2) zijn verwerkt in de vorm van een digitale vragenlijst die toegankelijk is voor alle studenten die de link krijgen toegezonden. Omdat studenten inmiddels allemaal toegang hebben tot een computer met internetverbinding is dit een goede manier om deze groep te bereiken. Een digitale versie zorgt dat het afnemen van de vragenlijst veel minder tijdsintensief is dan het afnemen van een hard copy vragenlijst. Daarnaast is het financieel aantrekkelijker omdat de vragenlijst niet op papier uitgedraaid hoeft te worden en gebruik gemaakt is van een gratis programma, namelijk Thesis Tools (thesistools.com). Een online vragenlijst is daarnaast laagdrempelig en voor iedereen toegankelijk (Boeije, 't Hart & Hox, 2009). Ook is er bij dit programma de mogelijkheid om een goede routing in te

passen. Zo kunnen respondenten met bepaalde vragen, vragen die niet van toepassing zijn, automatisch overslaan.

3.1.3 Procedure

De eerste stap was om het contact met de hbo- en wo-instellingen in Rotterdam te leggen: Erasmus Universiteit, Hogeschool Rotterdam en Inholland Rotterdam. Twee van de drie onderwijsinstellingen waren bereid om het onderzoek te plaatsen op hun online prikbord waar studenten inloggen om informatie te verkrijgen over hun rooster, cijfers en andere onderwerpen die te maken hebben met het onderwijs dat ze volgen. Na het eerste telefonisch contact is er een bevestigingsmail verzonden met nogmaals de informatie over het onderzoek. Zo kon de week daarna de vragenlijst onder de studenten uitgezet worden. In die week hebben alle contactpersonen van de onderwijsinstelling een e-mail ontvangen voor de studenten met de link naar het onderzoek en een begeleidend bericht (bijlage 1). Belangrijk is dat er in het bericht voor de studenten is vermeld dat alle gegevens anoniem verwerkt zullen worden. De e-mailadressen die men kon geven (om kans te maken op een prijs) zijn niet gekoppeld aan de antwoorden die door de betreffende respondenten gegeven zijn. In diezelfde week was er een grootschalig onderzoek over studenten en wonen in Rotterdam, wat in het nadeel van dit onderzoek werkte. Dit grootschalig onderzoek van Kences (2012) wordt ieder jaar onder de studenten van de onderwijsinstellingen in Rotterdam uitgezet. Dit onderzoek heeft betrekking op de woonwensen van de student en het woonaanbod voor studenten in de studiestad. Hierdoor wordt getoetst of de woonwens en het aanbod op elkaar aansluiten. Doordat dit onderzoek tegelijkertijd werd uitgezet was er bij sommige onderwijsinstellingen geen ruimte voor een tweede onderzoek.

3.1.4 Respons

De respons op de vragenlijst was op de eerste middag redelijk hoog. Nadat het bericht op 24 april op de twee intranetpagina's is geplaatst, hadden binnen een paar uur zo'n honderd respondenten zich gemeld. Uiteindelijk is de vragenlijst online gebleven tot vrijdag 10 mei en hebben in totaal 146 respondenten de vragenlijst ingevuld. Het is helaas niet mogelijk om een totaalbeeld te geven van non-respons. De contactpersoon van de universiteit gaf aan dat in de periode van 24 april tot 10 mei 257 studenten mijn mededeling hebben bekeken. Er is niet bekend hoeveel studenten in die periode op intranet hebben gekeken. Van het forum van de hogeschool is het bereik onbekend, mede hierdoor is het helaas niet mogelijk om de non-respons aan te geven. Op de hogeschool zitten in totaal 29.000 studenten (Hogeschool Rotterdam, 2013) maar er is niet bekend hoe vaak deze groep gebruik maakt van het intranet. Wel is er aan te geven wat de partiële non-respons is (Baarde, Goede & van Dijkum, 2007). Er is namelijk ook sprake van een groep die gestart is met het invullen van de vragenlijst maar deze niet volledig heeft ingevuld. Deze groep bestaat uit 26 respondenten. Deze zullen bij de analyse op 'missing' worden gezet waardoor ze niet meegenomen worden in de analyse. De respons van 146 studenten is geen representatieve groep voor het totaal aantal studenten dat aan een hbo- of wo-

onderwijsinstelling in Rotterdam studeert. In de steekproef zijn hbo'ers ondervertegenwoordigd in vergelijking met de samenstelling van de studentenpopulatie in Rotterdam. Dit kan gevolgen hebben voor de representativiteit van de steekproef aangezien bekend is dat hbo-studenten minder geneigd zijn op kamers te gaan wonen (Kences, 2012). Daarbij is het aantal mannen en vrouwen bijna gelijk in de studentenpopulatie van Rotterdam, terwijl er aan dit onderzoek aanzienlijk meer vrouwen dan mannen hebben deelgenomen. Ondanks de ondervertegenwoordiging van deze groepen is de verwachting dat dit onderzoek inzichtelijk kan maken welke factoren een rol spelen bij de woonkeuze van studenten, aangezien er niet bekend is dat er verschillen zijn in (praktische) woonwensen tussen hbo'ers en wo'ers (SCP, 2013).

Tabel 1a

Kenmerken respondenten en studenten Rotterdam (bron: Kences, 2012)

Kenmerken	Respondenten	Studenten Rotterdam
Geslacht		
Man	33	26.037
Vrouw	85	26.879
Leeftijd		
Gemiddelde	21,6 jaar	-
Opleiding		
Hbo-opleiding	10	33.634
WO-opleiding	109	19.282
Onderwijsinstelling		
Erasmus Universiteit	108	20.939
Hogeschool Rotterdam	9	29.000
Anders	2	-

3.2 Operationalisering variabelen

3.2.1 Woongedrag van studenten

De variabele 'woongedrag van studenten' wordt in de vragenlijst gemeten door één item en dat is de vraag: 'Wat is je woonsituatie momenteel?'. De antwoorden zijn als volgt geformuleerd: 'bij mijn ouders (of andere familieleden/vrienden) in Rotterdam' (1), 'bij mijn ouders (of andere familieleden/vrienden) buiten Rotterdam' (2), 'op kamers in Rotterdam' (3) en 'op kamers buiten Rotterdam' (4). Van dit item is een dummyvariabele aangemaakt (0/1 variabele) en zijn de studenten die niet in Rotterdam op kamers wonen op waarde 0 gezet, dit zijn categorie 1, 2 en 4, en de studenten die in Rotterdam op kamers wonen door de waarde 1 gekenmerkt, dit is categorie 3 bij de antwoordmogelijkheden.

3.2.2 Persoonlijke factoren en stadsfactoren

De onafhankelijke variabelen zijn bepaald door de zeven hypothesen die geformuleerd zijn om de onderzoeksvraag te toetsen. Deze zeven hypothesen moeten samen leiden tot een inzicht in de bepalende factoren voor het woongedrag van studenten in Rotterdam. Er is gevraagd naar de woonwens van de respondent. Hier zijn verschillende items voor gebruikt. Hierbij was de routing in de vragenlijst belangrijk. Wanneer de respondent aangaf niet op kamers in Rotterdam te wonen, is gevraagd of hij/zij wel op kamers zou willen zitten. Daarbij is gevraagd naar de voornemens met betrekking tot het op kamers in Rotterdam wonen. Als laatste is aan deze groep gevraagd wat de reden(en) is(zijn) dat zij niet op kamers in Rotterdam wonen. Dit om te inventariseren wat de ideeën van studenten zijn over op kamers wonen.

Sociale status ouders. Deze variabele wordt getoetst door een aantal items. Omdat de verwachting is dat studenten niet weten wat het salaris van hun ouders is en een schatting lastig is, wordt dit op andere manieren gemeten. Door de twee items: opleidingsniveau ouders en beroep ouders wordt de sociale status van ouders gemeten. Voor het beroep ouders zijn twee open vragen (voor vader en moeder) gesteld. Deze zijn van de ISCO classificatie ingedeeld in de ISEI beroepenclassificatie. Dit zal inzicht geven in verschillen in status. De ISEI is ontwikkeld door Ganzeboom, de Graaf en Treiman (1992). Deze classificatie geeft een beeld bij het onderwijs dat iemand heeft gevolgd en de stap naar een baan en het inkomen dat iemand hiermee verwerft. Bij het opleidingsniveau worden verschillende opties gegeven van ‘lager onderwijs’ tot ‘wetenschappelijk onderwijs’. Deze categorieën zijn ook aangehouden tijdens de analyses en toetsing van de data.

Hulpbronnen student. De tweede hypothese die is ontwikkeld gaat over de beschikbaarheid van financiële hulpbronnen van de student zelf. Deze worden op verschillende manieren gemeten. Drie items bieden inzicht in het totaal aan financiële hulpbronnen dat een student maandelijks tot zijn of haar beschikking heeft. Allereerst het item ‘maandelijks te besteden’, hier is gevraagd naar wat het totaalbedrag is dat de student maandelijks te besteden heeft (inclusief ouderbijdrage, studiefinanciering en andere toeslagen). Hier zijn een aantal categorieën gegeven als antwoordmogelijkheden. Deze categorieën zijn bijvoorbeeld ‘0 tot 300 euro per maand’, ‘500 tot 700 euro per maand’ en ‘meer dan 1300 euro per maand’. Er zijn in totaal zeven categorieën. Het tweede item is ‘maandelijks bijverdienen’. Dit is een open vraag, hier is het bedrag ingevuld dat maandelijks verdiend wordt door de student zelf. Deze bedragen zijn in deze schaal meegenomen in de analyses. Tot slot is gevraagd naar de totale bijdrage van ouders per maand: ‘totale bijdrage van ouders’. Ook dit is net als het item ‘maandelijks bijverdienen’ een open vraag waarbij studenten het maandelijkse bedrag ingevuld hebben. Deze drie items zijn individueel en gezamenlijk meegenomen in de data-analyses en het toetsen van de hypothesen.

Sociale achtergrond. De sociale achtergrond wordt bevraagd door verschillende items. Een belangrijk onderdeel is de mening en de ideeën van ouders over op kamers wonen. Door middel van negen stellingen wordt dit bevraagd. Met stellingen als ‘mijn ouders vinden studeren een goede stap voor mij’ en ‘mijn ouders stimuleren mij om op kamers te wonen’ wordt een totaalbeeld gecreëerd van ouders en hun visie op ‘op kamers gaan’. Deze stellingen worden gevormd tot één item (een gemiddelde) ‘mening ouders over op kamers’ welke gebruikt wordt bij de analyse. Ook wordt er gevraagd naar de omgeving van de studenten en hun visie, door middel van een vraag met verschillende antwoordmogelijkheden: ‘Staat je omgeving positief tegenover op kamers wonen?’. Deze antwoorden worden net als het item over de ouders tot een item gevormd ‘mening omgeving over op kamers’ en meegenomen in de toetsing van de hypothesen.

Relatie thuisgemeenschap. De relatie met de thuisgemeenschap wordt door één item getoetst. De vraag is gericht op binding met activiteiten en familie/vrienden in de thuisgemeenschap. ‘Voel je je sterk verbonden met de gemeenschap bij je 'ouderlijk woonplaats' (veel familie/vrienden waar je een sterke band mee hebt)?’ De antwoordmogelijkheden op deze vraag zijn als volgt: ‘Ja, ik heb een sterke band met mensen in mijn 'ouderlijk woonplaats’ ‘ Ja, ik heb veel vaste activiteiten (sport, werk, hobby) waar ik aan gehecht ben’ ‘Ja, ik ben aangesloten bij een religieuze gemeenschap (kerk of andere groep)’ ‘Nee, ik heb niet veel vrienden in mijn 'ouderlijk woonplaats’ ‘Nee, ik heb niet veel activiteiten in mijn 'ouderlijk woonplaats’.

Woonaanbod van de stad. Deze variabele wordt bevraagd door te kijken of de woonmogelijkheden in Rotterdam goed aansluiten op de woonwensen van de student. Dit wordt gedaan door zes stellingen waarbij de antwoordmogelijkheden 0 ‘Nee’ en 1 ‘Ja’ zijn. Voorbeelden van stellingen zijn ‘Ja, er zijn voldoende betaalbare woningen in Rotterdam’ en ‘Ja, de locatie van de woningen is goed’. Deze stellingen zijn bij de analyses tot één item ‘woonaanbod’ gevormd door een gemiddelde te maken van de antwoorden.

Woonmilieu stad. Het aanbod in voorzieningen voor studenten wordt ook getoetst door een zestal stellingen (bijvoorbeeld ‘ Rotterdam heeft voldoende studentenverenigingen’ en ‘Rotterdam heeft voldoende sportvoorzieningen voor studenten’). De antwoordmogelijkheden zijn een schaal van 1 tot 5 waarbij 1 staat voor ‘helemaal mee oneens’ en 5 voor ‘helemaal mee eens’. Deze stellingen zijn samen gevormd tot één item dat het gemiddelde hiervan weergeeft: ‘voorzieningen in stad’.

Bereikbaarheid onderwijsinstellingen. De laatste onafhankelijke variabele is de bereikbaarheid van de onderwijsinstellingen in Rotterdam. Hier wordt gevraagd: ‘Is de aansluiting van het OV naar je onderwijsinstelling goed?’. Voor deze vraag waren twee antwoordmogelijkheden ‘Ja’ en ‘Nee’.

3.2.3 Controle variabelen

Ter controle is bij de analyse een aantal variabelen meegenomen. Allereerst ‘geslacht’, deze variabele is een controlevariabele die vaak standaard meegenomen wordt in analyses. In dit geval is het goed om te controleren of het geslacht van een student niet van invloed is op het woongedrag. Er is een dummy aangemaakt ‘vrouw’ waarbij 1 staat voor vrouw en 0 voor man. De tweede controlevariabele is ‘leeftijd’ waarbij de respondent zijn leeftijd kan invullen. Net als de controlevariabele geslacht is het van belang om de invloed van leeftijd te controleren. In het theoretisch kader is al verwezen naar de invloed van levensloop op woongedrag (Knaap, 2002 & Mulder & Hooimeijer, 1999). Ook voor de studenten is er gecontroleerd of het van significante invloed is of men ouder of jonger is en wat voor invloed dit heeft op woongedrag. ‘Afkomst’ is de volgende controlevariabele. Deze variabele is verwant aan de sociale achtergrond, waarbij gericht gevraagd wordt naar de mening en ideeën van ouders over op kamers wonen. Dit item wordt daarom ter controle meegenomen. Er is hier een dummy variabele voor aangemaakt: ‘autochtone afkomst’ waarbij 1 staat voor de respondenten met een autochtone afkomst en 0 staat voor de respondenten met een allochtone afkomst. Een andere mogelijkheid is dat het verschil in woongedrag gerelateerd is aan opleidingsniveau. Daarom is ‘opleidingsniveau’ meegenomen ter controle. Door middel van een dummy (0/1) is er gecontroleerd of er een verschil is tussen respondenten met een hbo- of wo-opleidingsniveau. De laatste controlevariabele is ‘religie’ waarbij er verschillende godsdiensten en stromingen als antwoordmogelijkheden zijn gegeven. Uiteindelijk is deze variabele ook tot een dummy verwerkt ‘wel of niet religieus’ waarbij 0 staat voor ‘geen godsdienst/niet religieus’ en 1 ‘godsdienstig/religieus’.

3.3 Methoden van de analyses

Door middel van de logistische regressie wordt de mogelijke relatie tussen het woongedrag van de student en de verschillende onafhankelijke variabelen getoetst. Deze logistische regressie analyse is de meest passende, omdat de afhankelijke variabele, het woongedrag van studenten, een 0/1 variabele is, en er sprake is van meerdere onafhankelijke variabelen die worden getoetst. Deze logistische regressie is uitgevoerd met behulp van het programma IBM Statistics SPSS 21. Allereerst zijn er beschrijvende analyses gedaan om inzichtelijk te maken met wat voor data de toetsen uitgevoerd zijn. Deze beschrijvende analyses laten zien wat het gemiddelde van de afhankelijke variabele, onafhankelijke en controle variabelen. Ook maken de beschrijvende analyses inzichtelijk wat de standaarddeviatie (SD) en het bereik van iedere variabele afzonderlijk is. Na deze beschrijvende analyses worden de toetsen uitgevoerd.

4. Resultaten

In dit hoofdstuk worden de verklarende analyses gegeven. Allereerst worden de data beschreven, gevolgd door een belangrijk onderdeel van dit onderzoek, de toetsing van de hypothesen. In paragraaf 4.1 wordt een beschrijving van de variabelen gegeven met vervolgens een analyse van de relatie tussen het opleidingsniveau van de ouders van de student en het woongedrag van de student. In paragraaf 4.2 wordt er inzichtelijk gemaakt wat de invloed is van de beschikbaarheid van hulpbronnen en de hoogte van deze hulpbronnen op het woongedrag van studenten. In paragraaf 4.3 wordt de sociale achtergrond van de student nader uitgewerkt en komt de betekenis van de mening en stimulans van ouders en omgeving voor het woongedrag van de student aan bod. In het theoretisch kader is al genoemd dat de verwachting is dat een sterke relatie met de ‘thuisgemeenschap’ zal zorgen dat studenten minder geneigd zijn om op kamers te gaan wonen. In paragraaf 4.4 wordt antwoord op die verwachting gegeven. De twee paragrafen, 4.5 en 4.6, staan in het teken van het woon- en voorzieningenaanbod van Rotterdam. Er wordt afgesloten met een paragraaf (4.7) over de bereikbaarheid van de onderwijsinstelling en de invloed hiervan op het woongedrag.

4.1 Beschrijvende analyse

Tabel 4.1 laat de beschrijvende statistiek zien. Allereerst de afhankelijke variabele van dit onderzoek: woonsituatie. In de tabel is te zien dat bijna driekwart van de studenten op kamers in Rotterdam woont. Wanneer we naar de onafhankelijke variabelen kijken is er te zien dat er voor de moeders hoog op hbo en wo wordt gescoord. Voor de vaders wordt de hoogste score behaald op hbo niveau. De grootste groep heeft op dit niveau een opleiding afgerond.

Het beroep van ouders is gemeten door middel van ISEI. Deze waarden zetten de beroepen om in een rangorde. Deze rangorde laat zien dat hoe hoger er gescoord wordt, hoe hoger de status van dit beroep is. De gemiddelde ISEI-waarde voor moeder is 49.203 en het gemiddelde voor vader ligt op 53.845. De hulpbronnen van de student zijn een belangrijk onderdeel van dit onderzoek. Dit is op meerdere manieren bevraagd. Allereerst het maandelijks te besteden bedrag. Het gemiddelde ligt bij deze variabele op iets meer dan 500 tot 700 euro per maand. Ook is er gevraagd naar het bedrag wat de student maandelijks verdient. Hier ligt het gemiddelde op 284,03 euro.

Tabel 1b: beschrijvende statistiek (N=88)

	M	SD	Bereik
<i>Afhankelijke variabele</i>			
Op kamers Rotterdam (1/0)	.75/75%		0-1
<i>Onafhankelijke variabelen</i>			
<i>Hoogst afgeronde opleiding</i>			
<i>moeder</i>			
Beroepsonderwijs	.046/4,6%		0-1
Mavo/vmbo	.205/20,5%		0-1
MTS	.136/13,6%		0-1
Havo/vwo	.080/8%		0-1
HBO	.307/30,7%		0-1
WO (ref.)	.227/22,7%		0-1
<i>Hoogst afgeronde opleiding</i>			
<i>vader</i>			
Lager onderwijs	.023/2,3%		0-1
Beroepsonderwijs	.034/3,4%		0-1
Mavo	.080/8%		0-1
Mts	.216/21,6%		0-1
Havo/vwo	.102/10,2%		0-1
HBO	.284/28,4%		0-1
WO (ref.)	.261/26,1%		0-1
ISEI moeder	49.203	28.095	1-86.72
ISEI vader	53.845	26.642	2-88.70
Maandelijks besteden ²	3.432	1.404	1-7
Maandelijks verdienen (euro's)	284.03	237.026	0-1100
Totale bijdrage ouders per maand (euro's)	325.28	313.481	0-2500
Mening ouders over kamers ³	31.875	5.245	15-40
Sterkte band thuisgemeenschap ⁴	2.046	1.364	0-5
Omgeving over op kamers ⁵	3.932	.907	1-5
Mening over woonaanbod	1.546	1.338	0-4
Voorzieningen stad	21.898	1.957	12-30

² Hoe hoger de score, hoe groter het bedrag is dat de student maandelijks te besteden heeft. De categorieën lopen van 1-7 en met categorie 1 een bedrag van '0 tot 300 euro' en in categorie 7 'Meer dan 1300 euro'

³ Hoe hoger de score, hoe positiever de mening van ouders over op kamers gaan.

⁴ Sterkte band heeft een score van 0-5. Hoe hoger de score, hoe sterker de band met de thuisgemeenschap.

⁵ Omgeving over op kamers gaan heeft net als 'sterkte band' een score van 0-5. Hoe hoger de score, hoe positiever de omgeving denkt over op kamers gaan.

Goede aansluiting OV (1/0)	.898/89,8%		0-1
Vrouw (1/0)	.727/72,7%		0-1
Leeftijd	21.35	.319	19-27
Autochtone afkomst (1/0)	.886/88,6%		0-1
Universitaire opleiding (1/0)	.943/94,3%		0-1
Godsdienst (1/0)	.296/29,6%		0-1
Valid N (listwise)	88		

De score van de variabele ‘mening ouders over op kamers’ laat zien dat de meeste ouders van de respondenten positief zijn over op kamers gaan. In paragraaf 2.4 is te zien wat voor invloed dit heeft op het woongedrag van studenten. Het gemiddelde van deze variabele ligt namelijk op 31.875 bij een maximale score van 40. De variabele ‘sterkte band thuisgemeenschap’ laat zien dat er gemiddeld geen sterke band wordt ervaren. Het gemiddelde is 2.046 en dit betekent dat er maar op 2 van de 5 stellingen positief geantwoord is (maximale score is 5). Deze stellingen staan voor een bepaalde factor met betrekking tot de relatie met de thuisgemeenschap bijvoorbeeld ‘vrienden/familie in thuisgemeenschap of ‘activiteiten in thuisgemeenschap’.

Zo is er naast de variabele ‘ouders over op kamers’ ook gevraagd naar de ideeën van de omgeving over op kamers gaan (‘omgeving over op kamers’). Dit is bevraagd door middel van stellingen waar de antwoordmogelijkheden per stelling van 1 ‘volledig oneens’ tot 5 ‘volledig mee eens’ liepen. Met een gemiddelde van 3.932, bij een maximale score van 5, laat dit zien dat er volgens de student door de omgeving vrij positief wordt gedacht over het op kamers wonen.

In tegenstelling tot de variabele ‘omgeving over op kamers’ heeft de variabele ‘woonaanbod’ een laag gemiddelde, 1.546. Dat betekent dat studenten niet tevreden zijn over het woonaanbod van Rotterdam. Hierop aansluitend is ook de mening van de studenten over de voorzieningen van Rotterdam gemeten. Met een gemiddelde score van 21.898 en een maximum van 30 laat dit zien dat er vrij positief over de voorzieningen voor studenten in Rotterdam wordt gedacht.

De controlevariabelen zijn onder andere het geslacht van de respondenten (‘vrouw’). Meer vrouwen dan mannen hebben de vragenlijst ingevuld. Voor de variabele ‘leeftijd’ geldt een gemiddelde leeftijd van 21.35 met een standaarddeviatie van .319. Afkomst (‘autochtone afkomst’) is de één na laatste controlevariabele en geeft een gemiddelde van .886 wat betekent dat het grootste deel van de respondenten aangeeft van autochtone afkomst (88,6%) te zijn. De controlevariabele ‘universitaire opleiding’ geeft gemiddelde van .943. Voor deze variabele, opleiding, houdt dat in dat bijna iedere respondent, op een klein aantal na (5,7%), een studie volgt aan de universiteit. Ter afsluiting, de controle variabele ‘godsdienst’, laat zien dat het grootste deel van de studenten zichzelf

niet al ‘religieus/gelovig’ ziet, met een gemiddelde van .296.

4.2 Verklarende analyses

In deze paragraaf wordt de toetsing van de hypothesen gegeven en zal blijken of er sprake is van een bevestiging van de verwachtingen die geformuleerd zijn op basis van de theorieën. Allereerst wordt er een model gegeven met de controlevariabelen, om te controleren of deze een sterke invloed hebben op het woongedrag van de studenten.

4.2.1 Controlevariabelen

Model 1 laat zien dat geen van de controlevariabelen een sterke invloed heeft op het woongedrag van de studenten.

Tabel 2: logistisch regressiemodel met ‘opleiding ouders’ en ‘beroep ouders’ (N=111)

	Model 1		Model 2		Model 3		Model 4	
	B	SE	B	SE	B	SE	B	SE
Constante	-.377	2.940	.073	3.117	.501	3.290	.388	3.154
<i>Onafhankelijke variabelen</i>								
<i>Hoogst afgeronde opleiding moeder (ref: WO)</i>								
Beroepsonderwijs	-	-	-2.272*	1.035	-	-	-	-
Mavo/vmbo	-	-	-.256	.740	-	-	-	-
MTS	-	-	-.194	.859	-	-	-	-
Havo/vwo	-	-	-1.251	.827	-	-	-	-
HBO	-	-	.023	.733	-	-	-	-
<i>Hoogst afgeronde opleiding vader (ref: WO)</i>								
Lager onderwijs	-	-	-	-	-1.693	1.213	-	-
Beroepsonderwijs	-	-	-	-	-1.301	1.379	-	-
Mavo	-	-	-	-	-2.339*	.912	-	-
Mts	-	-	-	-	-.689	.864	-	-
Havo/vwo	-	-	-	-	-2.058*	.973	-	-
HBO	-	-	-	-	-1.384	.792	-	-
ISEI moeder	-	-	-	-	-	-	.005	.009
ISEI vader	-	-	-	-	-	-	-.008	.010
<i>Controle variabelen</i>								

Vrouw (1)	-1.087	.571	-.913	.599	-1.170	.655	-1.165	.637
Leeftijd	-.006	.126	-.023	.133	-.011	.137	-.017	.133
Autochtone afkomst (1)	1.241	.674	1.299	.704	1.385	.735	1.114	.742
WO Opleiding (1)	1.482	.760	1.647*	.813	1.849*	.858	1.337	.809
Godsdienst	-.579	.491	-.595	.527	-.442	.528	-.468	.515

*=P<.05; **=p<.01; ***=p<.001

4.2.2 Sociale status ouders

De verwachting die in het theoretisch kader is geformuleerd, is dat hoe hoger de sociale status van ouders des te groter de kans is dat studenten op kamers gaan wonen. Uit tabel 1, model 2 blijkt dat voor het opleidingsniveau ‘beroepsonderwijs’ van de moeder een significant effect is gevonden ($\beta = .103$, $P=.028$). Er is hier sprake van een negatief effect, wat betekent dat het voor kinderen van moeders met het opleidingsniveau beroepsonderwijs minder waarschijnlijk is om op kamers te gaan in vergelijking tot kinderen met een moeder met een wo-opleiding. Bij het opleidingsniveau van de vader is voor twee opleidingsniveaus een significant effect gevonden (model 3). Allereerst voor mavo/vmbo, hier is een significant negatief effect ($\beta = .096$, $p=.010$). Dit betekent dat studenten met een vader met een opleidingsniveau binnen mavo/vmbo minder snel geneigd zijn op kamers te gaan, in vergelijking tot wanneer vaders op wo-niveau een opleiding hebben afgerond. Dit geldt ook voor het opleidingsniveau havo/vwo, ook hier is sprake van een negatief effect op het woongedrag van studenten ($\beta = .128$, $p=.034$). Voor de ISEI classificatie, het beroep van ouders, is ook getoetst wat de invloed is op het woongedrag van studenten (model 4), hier is geen significant resultaat gevonden voor het beroep van de vader en de moeder. Hieruit kan de conclusie getrokken worden dat hypothese 1: *Hoe hoger de sociale status van ouders hoe sneller studenten geneigd zijn op kamers te wonen* niet wordt bevestigd. Er is sprake van een uitzondering voor beroepsonderwijs (moeder) en mavo en havo/vwo (vader). Deze opleidingen van de ouder(s) van studenten verminderen de kans significant dat de student op kamers gaat.

4.2.3 Hulpbronnen student en woongedrag

De verwachting dat hoe hoger het maandelijkse bedrag is dat een student heeft, hoe sneller de student geneigd is op kamers te wonen, wordt bevestigd. In tabel 3, model 5 is te zien dat het maandelijks te besteden bedrag een significant, sterk effect heeft op het woongedrag van de student ($\beta = 3.3356$, $p<.001$). Ook is er een significante en sterke relatie tussen het bedrag dat een student zelf verdient per maand en het woongedrag ($\beta = 2.350$, $p=.011$). Er is bij het maandelijks te besteden bedrag sprake

van een positieve relatie. Opvallend is dat de variabele ‘maandelijks verdienen’ juist een ander resultaat geeft. Wanneer de student minder of niet bijverdient, zal hij minder snel geneigd zijn op kamers te gaan wonen. Dit is een bevestiging van hypothese 2: *Hoe hoger het maandelijks te besteden bedrag, des te sneller de student geneigd is om op kamers te wonen*. Wanneer er sprake is van een hoog maandelijks te besteden bedrag is het waarschijnlijker dat de student op kamers gaat. Wanneer de student zelf geld verdient door een bijbaan of een eigen onderneming, is er sprake van een tegengesteld effect.

Tabel 3: logistisch regressiemodel met ‘hulpbronnen student’ (N=104)

Model 5		
	B	SE
Constante	-3.385	3.350
<i>Onafhankelijke variabelen</i>		
Maandelijks te besteden	1.211***	.319
Verdien maand	-.004*	.002
<i>Controle variabelen</i>		
Vrouw (1)	-.896	.659
Leeftijd	.071	.149
Afkomst (1)	.513	.788
WO Opleiding (1)	.661	.951
Godsdienst	.064	.614

*=P<.05; **=p<.01; ***=p<.001

4.2.4 Sociale achtergrond studenten

Een andere factor die volgens de theorie van invloed is op het woongedrag van studenten, is de sociale achtergrond die studenten hebben. De verwachting is dat hoe positiever de ouders van studenten over op kamers wonen zijn, hoe sneller studenten geneigd zullen zijn om op kamers te gaan wonen. In tabel 4, model 6 is te zien dat er een significant effect is gevonden voor de relatie tussen de mening van ouders over op kamers gaan en het woongedrag van studenten ($\beta = 1.422$, $p < .001$). Dit laat zien dat wanneer ouders positief zijn over op kamers wonen, studenten sneller uit huis zullen gaan.

Daarnaast is ook voor de variabele ‘omgeving over op kamers’ een significant positief effect gevonden ($\beta = 4.697$, $p < .001$) (tabel 4, model 7). Wanneer de omgeving positief denkt over op kamers gaan, zullen studenten sneller geneigd zijn om op kamers te gaan. Dit laat zien dat de mening van ouders en de mening van de directe omgeving van de student sterk van invloed zijn op het woongedrag dat een student vertoont. Voor beide is er een sterk positief effect gevonden en dit bevestigt hypothese 3: *Des*

te positiever ouders en omgeving over 'op kamers gaan' zijn, des te groter is de kans dat studenten op kamers gaan wonen. Gebleken is dat niet alleen het standpunt van de ouders, maar ook de mening van de omgeving van de student van invloed is op de keuze om wel of niet op kamers te gaan in hun studiestad.

Tabel 4: logistisch regressiemodel met 'sociale achtergrond' en 'sterkte band gemeenschap' (N=112)

	Model 6		Model 7		Model 8	
	B	SE	B	SE	B	SE
Constante	-7.423	3.879	-4.156	3.578	-.273	3.218
Onafhankelijke variabelen						
Mening ouders over kamers	.352***	.079	-	-	-	-
Mening omgeving over kamers	-	-	1.547***	.383		
Sterke band mensen	-	-	-	-	.582	.499
Sterke band activiteit	-	-	-	-	-1.364*	.528
Sterke band religieus	-	-	-	-	-.548	1.091
Controle variabelen						
Vrouw (1)	-1.346	.691	-1.346	.691	-1.111	.618
Leeftijd	-.110	.158	-.110	.158	.001	.133
Autochtone afkomst (1)	-.522	.838	-.522	.838	1.392	.716
WO opleiding (1)	1.440	.860	1.440	.860	1.200	.824
Godsdienst	-.054	.598	-.054	.598	-.483	.553

*=P<.05; **=p<.01; ***=p<.001

4.2.5 Relatie met thuisgemeenschap

Wanneer studenten een sterke relatie met thuisgemeenschap ervaren, zullen zij minder snel op kamers gaan wonen. Deze verwachting is gevormd in het theoretisch kader. Voor de sterke band met mensen en religie (kerk of gemeenschap) is hier geen significant effect gevonden. Voor de tweede factor wel, de sterke band met activiteiten in thuisgemeenschap. In tabel 4, model 8 is te zien dat er een zwak effect is gevonden voor de activiteiten in thuisgemeenschap op het woongedrag van de student ($\beta = .256$, $p = .010$). Dit effect laat een negatieve relatie zien. Wanneer studenten verbonden zijn aan activiteiten in woonplaats, zijn zij minder snel geneigd om op kamers te gaan. Door deze resultaten kan geconcludeerd worden dat hypothese 4 'Wanneer studenten een sterke relatie met de 'thuisgemeenschap' ervaren zullen zij minder snel op kamers gaan wonen' alleen voor activiteiten in

de woonplaats wordt bevestigd. Dit betekent dat de hypothese als geheel niet wordt bevestigd. Alleen wanneer items apart getoetst worden, wordt de hypothese deels bevestigd.

4.2.6 Woonaanbod stad

'Wanneer het woonaanbod van de stad aansluit op de woonwensen van de student, zullen meer studenten in studiestad gaan wonen'. Dit is de hypothese die gevormd is met betrekking tot het woonaanbod van de stad. In model 9 in tabel 5 is te zien dat er een significant, sterk effect is gevonden voor het woonaanbod in relatie tot het woongedrag van de student ($\beta = 1.945$, $p=.005$). Wanneer de locatie van studentenkamers en woningen aansluit op de woonwensen van de studenten, zullen meer studenten geneigd zijn op kamers te gaan wonen. Uit deze regressieanalyse kan geconcludeerd worden dat deze hypothese bevestigd is.

Tabel 5: logistische regressie woonaanbod, voorzieningen stad en aansluiting OV N=108

	Model 9		Model 10	
	B	SE	B	SE
Constante	2.158	3.599	2.158	3.599
Onafhankelijke variabelen				
Woonaanbod	.665**	.238	-	-
Voorzieningenstad	-.170*	.072	-	-
Aansluiting OV (1)	-	-	-.384	.764
Controle variabelen				
Vrouw (1)	-.567	.626	-1.062	.572
Leeftijd	.008	.137	-.004	.126
Autochtone afkomst (1)	.922	.706	1.269	.676
WO opleiding (1)	1.553	.865	1.488	.764
Godsdienst	-.834	.554	-.575	.492

*= $P < .05$; **= $p < .01$; ***= $p < .001$

4.2.7 Voorzieningenaanbod stad

Naast woonaanbod is voorzieningenaanbod een andere factor die betrekking heeft op de stad. Hierbij is de verwachting dat studenten sneller in een studiestad zullen gaan wonen wanneer het voorzieningenaanbod groter wordt. Deze verwachting is getoetst voor een aantal aspecten met betrekking tot het voorzieningenaanbod in Rotterdam. De variabele is gevormd tot een gemiddelde van de voorzieningen en bij toetsing blijkt er een significant resultaat te zijn ($\beta = .844$, $p=.017$) (tabel 5, model 9). Dit resultaat laat zien dat er een bevestiging voor hypothese 6 wordt gevonden: Hoe

groter het voorzieningenaanbod voor studenten van een stad, des te sneller studenten in hun studiestad gaan wonen.

4.2.8 Openbaar vervoer stad

Voor deze variabele wordt er verwacht dat wanneer de bereikbaarheid van onderwijsinstellingen van een stad goed is, minder studenten in de studiestad zullen gaan wonen. Doordat het op en neer reizen goed mogelijk is, is de noodzaak om op kamers te wonen kleiner (CPB, 2013). Uit de tabel blijkt dat dit voor de studenten in Rotterdam niet geldt (model 10). Hypothese 7 *‘Wanneer de bereikbaarheid van de onderwijsinstellingen van een stad goed is, zullen minder studenten in studiestad gaan wonen’* wordt niet bevestigd in deze regressieanalyse.

5. Conclusie

In dit hoofdstuk worden de conclusies gegeven op basis van het onderzoek. In het theoretisch kader zijn zeven hypothesen geformuleerd over Rotterdamse studenten en het woongedrag dat zij vertonen. In paragraaf 1 worden de resultaten over deze hypothesen teruggekoppeld. Er wordt ook aandacht besteed aan de theorieën die in het theoretisch kader zijn behandeld en de overeenstemming met de onderzoeksresultaten die er zijn. In paragraaf 2 wordt in de discussie de opmerkingen en punten voor vervolgonderzoek besproken.

5.1 Conclusie

Persoonlijke factoren

Het doel van dit onderzoek was om inzicht te krijgen in de factoren die van invloed zijn op het woongedrag van studenten. Deze verschillende factoren vallen onder de hulpbronnen, restricties en preferenties die er kunnen zijn wanneer een individu een woonkeuze maakt. Door deze factoren is inzichtelijk gemaakt hoe het relatieve aantal studenten dat in Rotterdam woont kan worden verklaard. Met name de mening van ouders en omgeving en de financiële hulpbronnen die studenten tot hun beschikking hebben, blijken van invloed te zijn.

Eén van de overige factoren is de sociale status van de ouders. Uit de resultaten kan geconcludeerd worden dat de opleiding en het beroep van ouders in dit onderzoek geen invloed heeft op het woongedrag van studenten. Wanneer de opleidingsniveaus van ouders los van elkaar getoetst worden, blijkt er voor een aantal niveaus wel een significant resultaat te zijn. Als de moeder van de student beroepsonderwijs heeft gevolgd, blijkt dat het minder waarschijnlijk is dat deze student op kamers gaat wonen in vergelijking tot studenten met moeders met een afgeronde wetenschappelijke opleiding. Bij vaders die een mavo of havo/vwo opleiding hebben gedaan geldt hetzelfde voor het woongedrag. Deze resultaten laten zien dat de hypothese niet wordt bevestigd en opleiding van ouders geen significant effect heeft op het woongedrag van de studenten, behalve de genoemde uitzonderingen.

Ook bij de analyse van het beroep van ouders met behulp van de ISEI classificatie blijft de invloed op het woongedrag van de studenten uit. Hieruit blijkt dat de resultaten van dit onderzoek niet in overeenstemming zijn met de theorie van Christie (2007) en Tuckman (1970). Christie (2007) en Tuckman (1970) verklaren dat de ruimtelijke mobiliteit van studenten veelal sterk wordt bepaald door het familie-inkomen. Familie-inkomen kon helaas niet precies worden gemeten maar voor twee van de sterk gerelateerde factoren, het opleidingsniveaus van de ouders en het beroep van de ouders, blijkt er geen relatie te zijn met het woongedrag van de studenten. Een verklaring voor het ontbreken van een

effect van het beroep en de opleiding van ouders op het woongedrag van de student, kan liggen in de hulpbronnen die door de Nederlandse overheid aan studenten worden geboden zoals studiefinanciering. Dit kan dienen ter compensatie wanneer de student zelf geen hulpbronnen tot zijn beschikking heeft. Deze verklaring zou kunnen gelden voor het opleidingsniveau van ouders, met uitzondering van beroepsonderwijs (moeder) en mavo, havo/vwo (vader). Kortom, de sociale status van ouders lijkt in dit onderzoek niet van invloed te zijn op het woongedrag van studenten in Rotterdam.

Wanneer echter niet specifiek naar de ouders van de student wordt gekeken, blijkt bij de analyse van het maandelijks te besteden bedrag dat de resultaten wel in overeenstemming zijn met de theorie van Christie (2007) en Tuckman (1970). Volgens Tuckman (1970) is beschikbaarheid van financiële hulpbronnen één van de meest bepalende factoren voor woongedrag. Diezelfde verwachting geldt voor studenten, ook hier wordt verwacht dat de financiën die zij tot hun beschikking hebben sterk bepalend is voor het woongedrag. Het maandelijks te besteden bedrag dat een student heeft, is van grote invloed op het woongedrag. Wanneer dit bedrag hoog is, is het waarschijnlijker dat een student op kamers gaat wonen in de studiestad. Voor het door de student zelf verdiende bedrag geldt een ander resultaat. Hoe hoger het bedrag dat de student maandelijks verdient, hoe minder snel de student geneigd is op kamers te gaan wonen. Dit is opvallend ten opzichte van het maandelijks te besteden te bedrag van de student. De verwachting is dat de oorzaak ligt bij de weinige hulpbronnen die beschikbaar worden gesteld aan de student. Wanneer ouders mogelijk minder financiële hulp bieden, zal de student zelf meer bij moeten verdienen en minder snel geneigd zijn op kamers te gaan. Beide resultaten laten zien dat beschikbaarheid van financiële hulpbronnen een belangrijke factor is en het woongedrag op verschillende manieren kan beïnvloeden.

Volgens Christie (2007) gaan studenten sneller op kamers wonen wanneer deze stap in hun omgeving een algemeen geaccepteerd en gewaardeerd onderdeel van de studietijd is. In het onderzoek wordt bevestigd dat de sociale achtergrond sterk van invloed is op het woongedrag van de student. Uit de resultaten blijkt dat de mening van ouders, en ook de mening van de omgeving, over op kamers een grote rol speelt.

Naast de sociale achtergrond die een student heeft, is er ook de verwachting dat de relatie die een student met de thuisgemeenschap heeft, van invloed is op het woongedrag van de student. Volgens Hidalgo & Hernández (2001) zijn er invloedrijke sociale factoren als vrienden, plaatsgebonden activiteiten en bijvoorbeeld de bereidheid te investeren in een nieuwe omgeving. De verwachting dat dit van invloed is wordt niet bevestigd in de resultaten van dit onderzoek. De analyse die gedaan is laat alleen zien dat alleen de activiteiten in de thuisgemeenschap een klein effect hebben op het woongedrag. Wanneer studenten activiteiten hebben in de thuisgemeenschap is het minder

waarschijnlijk dat zij op kamers gaan wonen. Bij dit onderzoek wordt geen (volledige) bevestiging gevonden voor deze theorie over het woongedrag van de Rotterdamse studenten. Kortom, de resultaten van dit onderzoek laten zien dat voor de persoonlijke factoren geldt dat de beschikbaarheid van financiële hulpbronnen en de mening van de ouders en omgeving sterk van invloed zijn op het woongedrag van de student.

Stadsfactoren

Er zijn ook enkele factoren getoetst die betrekking hebben op de stad, in antwoord op de tweede deelvraag van dit onderzoek. Allereerst de mening van studenten over het woonaanbod van Rotterdam. Uit de toetsing blijkt dat deze mening het woongedrag van de groep beïnvloedt. De resultaten laten zien dat een woonaanbod dat aansluit op de woonwensen van de student zorgt dat studenten sneller op kamers zullen gaan wonen. Naast woonaanbod is er ook het voorzieningenaanbod van de stad. In het theoretisch kader wordt al aangedragen dat het woonmilieu van een stad belangrijk is om de aantrekkelijkheid te vergroten. Wouters (2010) laat zien dat bij hoogopgeleiden voorzieningen en bereikbaarheid van voorzieningen een belangrijke rol spelen voor hun woonkeuze. In dit onderzoek wordt dit bevestigd voor de studenten van Rotterdam. Er is een significante relatie gevonden tussen het voorzieningenaanbod en het woongedrag van de studenten. In vergelijking met de andere variabelen, zoals woonaanbod, is het bij de variabele voorzieningenaanbod minder waarschijnlijk dat studenten op kamers gaan wonen. Wanneer het voorzieningenaanbod niet aansluit op de wensen van de student, heeft dit een negatief effect op het woongedrag. De laatste factor, die net als woonaanbod en voorzieningenaanbod gerelateerd is aan de stad, is het openbaar vervoer van de stad. Uit de toetsing blijkt dat deze factor geen effect heeft op het woongedrag van studenten in Rotterdam.

Kortom, het antwoord op de hoofdvraag van dit onderzoek: *Hoe kan het woongedrag van studenten van Rotterdamse onderwijsinstellingen worden verklaard?* is door een aantal factoren kort te verklaren.

Met name hulpbronnen van de student en de sociale achtergrond van de student, blijken van invloed te zijn op het woongedrag van de studenten. In dit onderzoek komt naar voren dat de mening van ouders een grote rol speelt, maar ook dat de mening van de omgeving een sterke invloed heeft op het woongedrag. Dit is opvallend, want wanneer er gekeken wordt naar eerder beleid dat gevoerd is, blijkt dat er met name wordt ingespeeld op het woonaanbod en voorzieningenaanbod van de stad. Klaarblijkelijk speelt ook de mening van ouders een rol wanneer de student een woonkeuze maakt. Een mogelijke verklaring hiervoor is dat er verschillende ‘typen’ ouders zijn die hun voorkeur hebben voor een bepaalde universiteit. In Amerikaanse literatuur (Leppel, Williams & Waldauer, 2001) wordt verwezen naar de invloed van de sociaal economische status van ouders op de ‘college choice’. Dit zou kunnen betekenen dat er van tevoren al verschil is in de sociale achtergrond die studenten hebben die zich aanmelden voor een universiteit. Voor het woongedrag van studenten zou dit betekenen dat

bijvoorbeeld ouders met een laag sociaal economische status hun kinderen minder stimuleren om op kamers te gaan wonen. Wanneer deze studenten vaker dan gemiddeld kiezen voor een specifieke universiteit, zal in deze studiestad minder gekozen worden om op kamers te wonen. De hulpbronnen van de student zelf is een onderwerp waar wel eerder aandacht aan is besteed in woonbeleid. Met name de ‘makkelijker’ te beïnvloeden factoren als de prijs van kamers is een veel beproefd beleidsinstrument van wooncorporaties en de gemeente Rotterdam.

5.2 Discussie

In dit onderzoek is er aangetoond dat er een aantal factoren van invloed zijn op het woongedrag van studenten. Deze resultaten zijn van belang voor toekomstig stedelijk beleid van gemeente Rotterdam. Eén van de belangrijkste conclusies is de grote invloed van ouders en omgeving op het woongedrag van studenten. Deze conclusie komt overeen met de theorie van Christie (2005) over de invloed van de sociale achtergrond op de woonkeuze van de student. Dit biedt een nieuwe kijk op het ‘verleiden’ van studenten om te wonen in studiestad. Een ander resultaat is de invloed van financiële hulpbronnen op het woongedrag van een student. Deze resultaten laten zien dat kwantitatief onderzoek een goede manier is om nieuwe inzichten te verkrijgen in het woongedrag van studenten. Toch zijn er ook enkele beperkingen naar voren gekomen in dit onderzoek. Deze beperkingen worden hier genoemd samen met verbeterpunten voor vervolgonderzoek.

Respondenten

De groep respondenten van dit onderzoek kent een aantal beperkingen. Allereerst de grootte van de groep, deze is niet voldoende om representatief te zijn voor de studentenpopulatie van Rotterdam. De populatie bestaat uit ruim 52.000 studenten, wat betekent dat een respons van ruim 1000 respondenten (met een goede afspiegeling van de groep) representatieve resultaten zou opleveren (Neuman, 2012). Niet alleen de grootte maar ook de samenstelling van de groep speelt een rol (Neuman, 2012). De groep bestaat vooral uit studenten van de universiteit en relatief weinig studenten die een hbo-opleiding volgen. Hierdoor worden de resultaten mogelijk beïnvloed. Daarnaast bestaat de groep met name uit studenten die op kamers wonen. Het doel van dit onderzoek is het inzichtelijk maken van de invloed van een aantal factoren op het woongedrag van studenten. Daarom is het interessant om juist de groep die niet op kamers woont te bevragen.

Dit zijn voorbeelden van een aantal verbeterpunten voor een vervolgonderzoek. Een representatieve afspiegeling van de onderzochte populatie is van belang om gegronde uitspraken te kunnen doen en de resultaten op de populatie te kunnen betrekken (Neuman, 2012). Tijdens vervolgonderzoek zou in het bijzonder aandacht besteed kunnen worden aan het verschil tussen groepen zoals hbo- en wo studenten in respons en manieren om deze respons te verhogen. Ook kan in dit onderzoek helaas niet getoetst worden welke invloed etniciteit/afkomst heeft op het woongedrag. Er is namelijk maar een hele kleine

groep die aangeeft van allochtone afkomst te zijn en een grote groep die een autochtone afkomst heeft. Volgens Christie (2007) is ook dit van invloed op het woongedrag van studenten.

Perceptie respondenten

Volgens Knaap (2002) is de waardering voor verschillende factoren, die van invloed zijn op het woongedrag, vaak gekoppeld aan levensfase. Het gaat hier om de waarde die het individu zelf aan bepaalde factoren geeft. In het onderzoek is er aan de respondenten met name gevraagd naar hun mening en hun ideeën over het wonen en de woonkeuzes die studenten maken. Dit sluit aan op de bevindingen van Knaap (2002). Deze mening en perceptie zal uiteindelijk ook het woongedrag bepalen. Toch is er ook een nadeel aan deze manier. Er is namelijk geen vergelijking met ‘feitelijke’ data over deze factoren, bijvoorbeeld het daadwerkelijke voorzieningenaanbod van de stad. Dit onderzoek maakt vooral inzichtelijk wat de perceptie van de respondenten is over het woonaanbod en het voorzieningenaanbod. Het zou interessant zijn als deze perceptie en waardering vergeleken kan worden met de daadwerkelijke situatie. Zo zal er voor beleidsmakers duidelijk zijn of er wat gedaan moet worden aan bijvoorbeeld het voorzieningenaanbod zelf of aan de beleving van de studenten over het voorzieningenaanbod.

Onderzoeksmethoden

Aan het kwantitatief onderzoek ging een voorbereidend literatuuronderzoek vooraf. Een overzicht van de belangrijkste bevindingen is gegeven in het theoretisch kader (hoofdstuk 2). Hierin is getracht een zo compleet mogelijk beeld te geven van alle factoren die van invloed kunnen zijn. Door de beperkte tijd en mogelijkheden van dit onderzoek was het niet mogelijk alle factoren die van invloed kunnen zijn, mee te nemen in het kwantitatieve onderzoek. Daarom is een aantal factoren buiten beschouwing gelaten. Het zou interessant zijn om factoren als: cultuur onderwijsinstellingen en (specifiek) kwaliteit woonaanbod (en aansluiting op woonwens) te onderzoeken. Deze zijn aspecten zijn interessant voor vervolgonderzoek.

6. Aanbevelingen

Ter afsluiting van dit onderzoek worden enkele praktische aanbevelingen geformuleerd. Deze aanbevelingen bieden handvatten voor de beleidsmakers op het gebied van wonen en voor de projectmanager bij de gemeente Rotterdam. Dit naar aanleiding van de beleidsvraag vanuit de projectmanager van gemeente Rotterdam: ‘Hoe kunnen wij studenten verleiden om op kamers te gaan wonen in Rotterdam?’ Deze aanbevelingen zullen antwoord geven op de beleidsvraag en een praktische handreiking doen om met de aanbevelingen aan de slag te gaan. Deze beleidsaanbevelingen zijn in eerste instantie voor de programmamanager van gemeente Rotterdam, maar ze zijn ook interessant voor wooncorporaties in Rotterdam en de verschillende onderwijsinstellingen. Het effect van de uitvoering van deze aanbevelingen zal het sterkst zijn wanneer deze partijen samenwerken.

Verandering beeldvorming van ouders en omgeving

De eerste aanbeveling gaat over de belangrijkste bevinding van dit onderzoek, de invloed van ouders en omgeving op het woongedrag van de student. Hier zijn nog geen beleidsinstrumenten voor ontwikkeld en dit is een gemiste kans. In de inleiding (hoofdstuk 1) is terug te lezen dat er in bestaand beleid met name ingespeeld wordt op de student zelf en zijn of haar woonkeuze. Door studieverenigingen, studentenverenigingen, woningcoöperaties, onderwijsinstellingen en de gemeente Rotterdam wordt geprobeerd hen te ‘verleiden’ in Rotterdam te komen wonen (Gemeente Rotterdam, 2012). Toch blijkt uit de onderzoeksresultaten dat het woongedrag van studenten nog grotendeels door ouders en omgeving (vrienden en familie) van de student wordt bepaald.

Er zijn verschillende manieren om deze groep(en) te bereiken. Er zou binnen de huidige programma’s met voorlichting van onderwijsinstellingen aandacht besteed kunnen worden aan de toegevoegde waarde van op kamers wonen. Het stimuleren van bewustwording bij ouders en misschien het wegnemen van de negatieve beeldvorming over op kamers wonen, vallen onder die taak, net als het laten zien wat de stad Rotterdam hun zoon of dochter te bieden heeft.

Het is goed om te beseffen dat dit een meerjarenplan is. Dit zal naar verwachting geen directe verandering brengen in het woongedrag maar kan wel op de lange termijn verandering brengen. Er zou ook gedacht kunnen worden aan een brief voor de ouders, met alle voordelen van op kamers wonen op een rijtje. Een andere optie is een stadstour, speciaal voor ouders. Bij deze tour door Rotterdam kan er aandacht besteed worden aan het wegnemen van vragen en zorgen van de ouders van studenten. Voorafgaand moet er uitgebreider geïnventariseerd kunnen worden welk beeld ouders hebben over het op kamers wonen. Dit sluit aan op beleidsaanbeveling drie: een monitor. Hierin kan in het bijzonder aandacht besteed worden aan beeldvorming over op kamers gaan.

Het belangrijkste van deze aanbeveling is dus dat beleidsmakers zich bewust worden van het feit dat de student zelf niet de allesbepalende factor is in de keuze om wel of niet op kamers te gaan. Wanneer er inzichtelijk is welk beeld er over op kamers gaan heerst bij ouders en omgeving, zullen de bovengenoemde beleidsinstrumenten hier op toegespitst kunnen worden.

Toegankelijkheid op kamers gaan

Zoals genoemd zijn de financiële hulpbronnen van de student een belangrijke factor bij de woonkeuze van studenten. Ook hier valt nog winst te behalen. Volgens onderzoek waarin specifiek is gekeken naar het woonaanbod is er voldoende woonaanbod voor studenten in Rotterdam (Kences, 2012). De vraag is alleen of de kwantiteit, die wordt geboden, dan ook aansluit op de kwaliteit die de student vraagt. Daarbij blijkt uit dit onderzoek dat met name financiën een rol spelen. Dit maakt dat er kritisch gekeken moet worden naar het kwantitatieve en kwalitatieve woonaanbod voor studenten in Rotterdam. Met name de prijs-kwaliteitverhouding van kamers zal hier een grote rol spelen.

Een mogelijkheid is om een ander principe toe te passen om de prijs van kamers terug te brengen. Het is een bekend fenomeen maar dit zou nog verder uitgebreid kunnen worden. Studenten kunnen goedkopere kamers krijgen wanneer ze iets terugdoen voor de stad en proactief gedrag vertonen. Bijvoorbeeld door zich in te zetten voor een maatschappelijk project in Rotterdam. De student wordt een goedkope(re) kamer geboden wanneer deze zich wekelijks inzet voor een project dat bijdraagt aan de bijvoorbeeld de sociale cohesie binnen de wijk. Dit mes snijdt aan meerdere kanten, zo creëer je (maatschappelijke) betrokkenheid bij de stad, stimuleer je proactief gedrag en het biedt bovendien de mogelijkheid voor alle studenten om op kamers te gaan wonen. Ook wanneer zij minder financiële hulpbronnen tot hun beschikking hebben. Deze maatregel zal een samenwerkingsverband vergen van de gemeente, woningcoöperaties voor studenten en maatschappelijke organisaties. Ook hier geldt dat, net als bij de eerste aanbeveling, eerst geïnventariseerd zal moeten worden op welke manier de maatregel het meest effectief is. In dit geval zal men kunnen onderzoeken wat de maximumprijs is die de gemiddelde student in Rotterdam bereid is te betalen voor een kamer. Op basis hiervan kan men afspraken maken met de betrokken partijen.

In dit onderzoek blijkt dat het maandelijks te besteden bedrag voor de student van invloed, maar niet de sociale status van ouders op het woongedrag van de student. Echter, met de plannen voor een sociaal leenstelsel is de verwachting dat het woongedrag van studenten verandert (SCP, 2013). Hierbij kan de rol van de sociale status van ouders groter worden, aangezien studenten moeilijker voldoende financiële hulpbronnen tot hun beschikking zullen hebben en een beroep moeten doen op hun ouders. Dit kan ertoe leiden dat het aanbieden van goedkopere kamers een nog hogere prioriteit moet krijgen opdat studenten op kamers gaan wonen.

Samenwerking partijen

Deze beleidsaanbeveling richt zich op de samenwerkingsverbanden die de gemeente Rotterdam aan kan gaan of verder kan uitdiepen met de onderwijsinstellingen van Rotterdam. Wanneer men ouders wil bereiken kunnen de hogescholen en de universiteit hier een belangrijke rol in spelen. Door samen aan de slag te gaan met de beeldvorming rondom het op kamers wonen voor ouders van studenten zal de daadkracht sterker zijn en mogelijk verandering sneller optreden. Zo kunnen beleidsadviseurs samen aan de slag gaan om een programma te ontwikkelen waarbij men ouders voorlicht over het op kamers wonen in Rotterdam.

Jaarlijkse monitor

Bij de eerste aanbeveling werd het al even aangestipt maar een andere en daarmee de laatste aanbeveling, is het ontwikkelen van een monitor. Er bestaat al een monitor, de jaarlijkse terugkoppeling over studentenwoningen van Kences (2012). Deze monitor zou verder uitgebreid kunnen worden. Dit betekent dat de monitor van Kences (2012) niet alleen op het woonaanbod van Rotterdam ingaat, maar ook op de andere factoren die in relatie staan met het woongedrag van studenten. De vragen die in dit onderzoek zijn gesteld zouden in de monitor opgenomen kunnen worden.

Er zijn echter ook nieuwe onderwerpen die interessant zijn voor de monitor. Met name het ondervragen van de ouders over op kamers wonen zal tot nieuwe inzichten kunnen leiden. Op deze manier kunnen effecten van beleidsplannen worden gemeten en daarnaast kan men gemakkelijk inspelen op veranderingen in het woongedrag van studenten. Daarbij kan er ook gekeken worden naar wat er verandert in de ideeën van ouders en de omgeving over op kamers wonen wanneer er nieuwe beleidsinstrumenten worden ingezet. Dit zal waarschijnlijk op de lange termijn pas een effect hebben, maar is belangrijk om te meten. Wanneer men dit bekijkt in het licht van de conclusies van dit onderzoek, kan er ingespeeld worden op een verandering van het beeld dat ouders en de omgeving van een student hebben over op kamers wonen. Omdat het effect van deze factor waarschijnlijk pas na een langere periode (bijvoorbeeld 8 jaar) gevonden zal worden, is een monitor een passend instrument om dit te meten.

Bronvermelding

ABF Research (2012). Landelijke monitor studentenhuisvesting. Opgevraagd op 25 februari 2013, van:

<http://www.wonensstudent.nl/assets/files/Monitor%20Studentenhuisvesting%2020120927%20def.pdf>

ABF Research (2012). Landelijke monitor studentenhuisvesting Rotterdam. Opgevraagd op 1 april 2013, van:

http://www.wonensstudent.nl/assets/files/Lokale%20rapportages%202012/Apollo_rapport_Rotterdam_2012.pdf

Baarda, D.B., Goede, M. de, Dijkum, C. van. (2007) *Basisboek Statistiek met SPSS*. Groningen: Noordhoff Uitgevers B.V.

Baryla, E.A. & Dotterweich, D. (2001). Student Migration: Do significant Factors Vary by Region? *Education Economics*, 9:3, p. 271 – 280.

Blom, L, van der & Verhorst B-com, J. (2010). *Imago Rotterdam onder studenten. Stad om te studeren, wonen, werken en voor vrije tijd*. Rotterdam: EURIB.

Bozick, R. (2007) Making it through the first year of college: The role of students' economic resources, employment and living arrangements. *Sociology of Education*, 80, p. 261-285

CBS Statline (2012). Opgevraagd op 10 juli 2013, van:

<http://statline.cbs.nl/StatWeb/publication/?DM=SLNL&PA=71450NED&D1=0&D2=1-2&D3=0&D4=16-17&D5=0&D6=416&D7=10-11&VW=T>

CBS Statline (2013). Opgevraagd op 22 februari 2013, van:

<http://statline.cbs.nl/StatWeb/selection/?VW=T&DM=SLNL&PA=71450ned&D1=0&D2=0&D3=0&D4=0,16-17&D5=0&D6=0,23,178,416,486&D7=10-11&HDR=T,G2,G4,G1,G6,G5&STB=G3>

Chow, K. & Healey, M. (2008). Place attachment and place identity: First-year undergraduates making the transition from home to university. *Journal of Environmental Psychology*: 28, p. 362-372.

DUO (2013). Aantal studenten geregistreerd voor 2011-2012. Opgevraagd op 1 april 2013, van:

<http://www.ib-groep.nl/organisatie/pers/aantallen.asp>

DUO (2013). Begrippenlijst. Uitwonend en thuiswonend. Opgevraagd op 7 juli 2013, van:

<http://www.duo.nl/particulieren/klantenservice/begrippenlijst.asp#T>

Florida, R. (2002), *The Rise of the Creative Class, And How It's Transforming Work, Leisure, Community and Everyday Life*. New York: Basic Books.

Ganzeboom, H.B.G., Graaf, P.M. de, Treiman, D.J. (1992). A standard International Socio-Economic Index of Occupational Status. *Social Science Research*: 21, p. 1-56.

Ganzeboom, H. (1988). *Leefstijlen in Nederland*. Een verkennende studie. Alphen aan de Rijn: Samsom.

Gemeente Rotterdam Kunst en Cultuur (2010). *De top is binnen handbereik*. Een analyse van Rotterdam als aantrekkelijke, jonge, creatieve stad (met aanbevelingen). Opgevraagd op 25 februari 2013, van:
<http://www.rotterdam.nl/DKC/Document/De%20top%20is%20binnen%20handbereik%20WEBSITE.pdf>

Grünfeld, J. (1988), In: A. de Leeuw-Hartog, Woonmilieu en woonkeuze. Een leidraad voor nieuwe locaties. Rotterdam: Dienst Volkhuysvesting.

Hazel, C. (2005). Higher education and spatial (im)mobility: non-traditional students and living at home. *Environment and Planning*, 39, p.2445-2463.

Hidalgo, M.D. & Hernández (2001). Place attachment: conceptual and empirical questions. *Journal of Environmental Psychology*: 21, 273-281

Hogeschool Rotterdam (2013). Aantal studenten in 2012. Opgevraagd op 10 juli 2013, van:
<http://www.hogeschoolrotterdam.nl/hogeschool>

Jansen, S.J.T., Coolen, H.C.C.H. & Goetgeluk, R.W. (2011). *The Measurement and Analysing of Housing preference and choice*. Dordrecht: Springer Science + Business Media.

Knaap, G.A. van der (2002). *Stedelijke bewegingsruimten. Over veranderingen in stad en land*. Wetenschappelijke Raad voor Regeringsbeleid. Den Haag: Sdu Uitgevers.

Leppel, K. Williams, M.L., Waldauer, C. (2001). The impact of parental occupation and socioeconomic status on choice of college major. *Journal of Family and Economic Issues*, 22, p. 373-395.

Mulder, C.H. & Hooimeijer, P. (2002). Leaving home in the Netherlands: Timing and First housing. *Journal of Housing and the Built Environment*, 17: p. 237-268.

Neuman, W.L. (2012). *Understanding research*. Benelux: Pearson Education.

Pinkster, F. & R. van Kempen (2002), *Leefstijlen & woonmilieuvorkeuren*. Ruimtelijk Planbureau. Faculteit Ruimtelijke Wetenschappen, Universiteit Utrecht. Amersfoort: Bergdrukkerij.

Poulus, C., Berg, R. van den & Lukey, R. (2007). *Student City*. Uitgevoerd in opdracht van Gemeente Rotterdam. Delft: ABF Research.

Russo, A., Berg & van den L., Lavanga, M. (2003). *The student city. Strategic Planning for Student Communities*. European Institute for Comparative Urban Research, Erasmus Universiteit Rotterdam: Rotterdam

Thesauruszorg en Welzijn (2013). Definitie woonwensen. Opgevraagd op 15 juli 2013, van: <http://www.thesauruszorgenwelzijn.nl/woonwensen.htm>

Turkenburg, M., Herweijer & L., Dagevos, J. (2013). *De studie waard. Een verkenning van de mogelijke gedragsreacties bij de invoering van een sociaal leenstelsel in het hoger onderwijs*. Den Haag: Sociaal en Cultureel Planbureau

Tuckman, H.P. (1970). Determinants of College Student Migration. *Southern Economic Journal*, 37: 2, p. 184-189.

Venhorst, V., Edzes, A., Broersma, L. & Dijk, J. van. (2011). *Brain drain of brain gain? Hoger opgeleiden in grote steden in Nederland*. Den Haag: Rijksuniversiteit Groningen, NICIS.

Wouters, H. (2010). *Slimme steden. Waar jonge hoogopgeleiden het aantrekkelijk vinden om te wonen*. Utrecht: Universiteit Utrecht.

Bijlage 1 – Bericht voor onderwijsinstellingen Rotterdam

Beste,

We hebben elkaar dinsdagmiddag aan de telefoon gehad over het onderzoek dat ik graag bij jullie studenten onder de aandacht wil brengen.

Het gaat om een onderzoek ten behoeve van mijn scriptie over het woongedrag van studenten in Rotterdam. Ik ben zelf student aan de Universiteit van Utrecht en doe dit onderzoek in opdracht van de gemeente Rotterdam.

Het onderzoek zal afgenomen worden door middel van een digitale vragenlijst die maximaal 10 minuten kost. Deze vragenlijst kan door een link in de mail of via intranet bij de studenten terecht komen. De gegevens zullen volledig anoniem verwerkt worden.

Er zijn contacten met andere onderwijsinstellingen, de Hogeschool Rotterdam heeft al ingestemd met deelname, de hogeschool InHolland wil zeer waarschijnlijk meewerken. Het zou van grote toegevoegde waarde als de Erasmus Universiteit deel wil nemen. De resultaten zullen uiteraard gedeeld worden met alle deelnemende partijen. Deze resultaten zullen inzicht bieden in de factoren die bepalend zijn voor de woonkeuze van studenten in Rotterdam.

Dit kan aan verschillende ontwikkelingen bijdragen, voor de Erasmus Universiteit kan het inzicht bieden in de afweging die studenten maken om wel of niet in Rotterdam te gaan wonen. Zo kan Erasmus Universiteit en mogelijk andere partijen ervoor zorgen dat Rotterdam een nog aantrekkelijker studentenklimaat krijgt en meer studenten aantrekt.

Het zou fijn zijn als het onderzoek, wanneer dit mogelijk is, zo spoedig mogelijk uitgezet kan worden. Vanaf 23 april is het online en kan het uitgezet worden.

Ik hoor graag van u,

Hartelijke groet,

Dorieke van Helden

Bijlage 2 – Vragenlijst

Deze vragenlijst is voor studenten die HBO of WO onderwijs volgen aan een onderwijsinstelling in Rotterdam. De vragenlijst stelt vragen over je studie, woonsituatie en ideeën over de stad Rotterdam en duurt maximaal 10 minuten. De antwoorden worden volledig anoniem verwerkt en dragen bij aan mijn scriptie-onderzoek naar het ‘woongedrag’ van studenten in Rotterdam. Alvast bedankt voor het invullen!

1. Hoelang woon je al op je huidige adres?

Minder dan 6 maanden

6-12 maanden

1-2 jaar

Meer dan 2 jaar

2. Wat is je woonsituatie momenteel?

Bij mijn ouders (of andere familieleden/vrienden) in Rotterdam.

Bij mijn ouders (of andere familieleden/vrienden) buiten Rotterdam.

Op kamers in Rotterdam.

Op kamers buiten Rotterdam.

Wanneer antwoord 1 of 2:

3. Zou je op kamers in Rotterdam willen wonen?

Zeker wel

Waarschijnlijk wel

Waarschijnlijk niet

Zeker niet

Weet ik niet

Wanneer antwoord 2 of 4:

4. Ben je voornemens op korte termijn (binnen één jaar) op kamers in Rotterdam te gaan wonen?

Ja

Nee

Weet ik niet

5. Wat is de reden dat je niet in Rotterdam woont (meerdere antwoorden mogelijk)? (bij antwoord 2 of 4)

Niet voldoende financiële middelen

Mijn ouders hebben zelf niet op kamers gewoond en hebben het liever niet

Mijn ouders vinden het niet prettig als ik op kamers ga wonen

Ik voel me prettig in mijn ‘ouderlijke woonplaats’ met vrienden en andere activiteiten

Ik ben aangesloten bij een religieuze gemeenschap en wil hier verbonden mee blijven

Ik vind geen geschikte woonruimte in Rotterdam

De bereikbaarheid van mijn hogeschool/universiteit is erg goed en hierdoor zie ik geen noodzaak om op kamers te wonen.

6. Voel je je sterk verbonden met de gemeenschap bij je ‘ouderlijk woonplaats’ (meerdere antwoorden mogelijk)? (veel familie, vrienden waar je een sterke band mee hebt)

Ja, ik heb een sterke band met mensen in mijn ‘ouderlijk woonplaats’

Ja, ik heb veel vaste activiteiten (sport, werk, hobby) waar ik aan gehecht ben

Ja, ik ben aangesloten bij een religieuze gemeenschap (kerk of een andere groep)

Nee, ik heb niet veel vrienden in mijn 'ouderlijk woonplaats'

Nee, ik heb niet veel activiteiten in mijn 'ouderlijk woonplaats'

7. Reken je jezelf tot een bepaalde godsdienst, kerkgenootschap of religie? Zo ja, welke?

Nee, geen godsdienst, kerkgenootschap of religie

Rooms-Katholieke Kerk

Nederlands-Hervormde Kerk

Overige Gereformeerde kerkgenootschappen (bijvoorbeeld Christelijk Gereformeerd, Nederlands Gereformeerd, Gereformeerde Gemeente)

Evangelische kerkgenootschappen (bijvoorbeeld Volle Evangeliegemeente, Pinkstergemeente, Baptisten, Broedergemeente)

Overige christelijke kerkgenootschappen

Islam

Jodendom

Hidoeïsme

Boedhisme

Geen antwoord

Anders, nl

9. Heb je voldoende financiële middelen om op kamers te gaan wonen?

Ja

Nee

Nee, maar binnen één jaar wel

Bij antwoord 3 en 4:

10. Betaal je je eigen huur en andere kosten volledig zelf?

Ja, ik betaal mijn huur en andere kosten volledig zelf

Nee, mijn ouders steunen mij deels en de rest betaal ik zelf

Nee, mijn ouders betalen mijn vaste lasten volledig

11. Wat is de hoogst afgeronde opleiding van je vader?

Alleen lager onderwijs of minder

Lager beroepsonderwijs (bijv. ambachtsschool, huishoudschool, VMBO)

MAVO of ULO/MULO of VMBO theoretische leerweg

Middelbaar beroepsonderwijs (bijv. MTS, MEAO)

HAVO/VWO, Gymnasium/atheneum of MMS/HHBS

Hoger beroepsonderwijs (bijv. HTS/HEAO, HBO)

Wetenschappelijk onderwijs

Anders. namelijk...

12. Wat is de hoogst afgeronde opleiding van je moeder?

Alleen lager onderwijs of minder

Lager beroepsonderwijs (bijv. ambachtsschool, huishoudschool, VMBO)

MAVO of ULO/MULO of VMBO theoretische leerweg

Middelbaar beroepsonderwijs (bijv. MTS, MEAO)

HAVO/VWO, Gymnasium/atheneum of MMS/HHBS

Hoger beroepsonderwijs (bijv. HTS/HEAO, HBO)

Wetenschappelijk onderwijs

Anders. namelijk...

13. Wat is het beroep van je moeder momenteel?

..... (open vraag)

14. Wat is het beroep van je vader momenteel?

..... (open vraag)

15. Heeft één van je ouders (of beide) op kamers gewoond toen ze studeerden?

Ja, allebei

Ja, mijn moeder heeft op kamers gewoond

Ja, mijn vader heeft op kamers gewoond

Nee, geen van beiden.

Nee, mijn ouders hebben beide niet gestudeerd

16. Staat je omgeving positief tegenover op kamers wonen?

Ja, dit is volgens hen belangrijk voor je persoonlijke ontwikkeling

Ja, zij hebben dit zelf als positief ervaren

Nee, zij vinden dat het teveel geld kost om op kamers te wonen

Nee, zij vinden dat ik nog niet klaar ben voor op kamers wonen

Nee, zij willen graag dat ik thuis blijf wonen

Anders, namelijk

17. Hoe beoordeel je de volgende stellingen op een schaal van 1 tot 5?

Waarbij geldt dat:

1= helemaal mee oneens, 2=mee oneens, 3=niet mee eens/niet mee oneens, 4=mee eens, 5=helemaal mee eens

Stellingen

Mijn ouders vinden studeren een goede stap voor mij.

Mijn ouders vinden op kamers wonen een goede stap voor mij

Mijn ouders stimuleren mij om op kamers te gaan wonen.

Mijn ouders vinden Rotterdam een goede stad om op kamers te wonen.

Mijn ouders vinden het niet prettig als ik op kamers ga wonen.

Mijn ouders belemmeren mij om op kamers te gaan wonen (bijv. door geen financiële steun te bieden of praktische hulp)

Mijn ouders vinden dat je op jezelf moet gaan wonen wanneer je financieel onafhankelijk bent

Mijn ouders vinden dat je op jezelf moet gaan wonen wanneer je gaat samenwonen/trouwen.

Mijn ouders hebben geen sterke mening over op kamers wonen.

18. Vind jij dat je als student goede woonmogelijkheden hebt in Rotterdam?

Ja, er zijn voldoende betaalbare woningen in Rotterdam.

Ja, er zijn voldoende woningen in Rotterdam beschikbaar.

Nee, er zijn niet veel betaalbare woningen in Rotterdam beschikbaar.

Nee, er zijn niet voldoende woningen beschikbaar in Rotterdam.

Nee, de kwaliteit van de beschikbare woningen in Rotterdam is niet voldoende.

Nee, de ligging van de beschikbare woningen in Rotterdam is niet voldoende.

19. Heb je voldoende beeld van de woonmogelijkheden in Rotterdam?

Ja, als student wordt je goed op de hoogte gesteld van alle woonmogelijkheden.

Nee, er is weinig bekend over de mogelijkheden in Rotterdam.

20. Hoe beoordeel je de volgende stellingen op een schaal van 1 tot 5?

Waarbij geldt dat:

1= helemaal mee oneens, 2=mee oneens, 3=niet mee eens/niet mee oneens, 4=mee eens, 5=helemaal mee eens

Rotterdam heeft voldoende voorzieningen voor studenten.

Rotterdam heeft voldoende uitgaansgelegenheden.

Rotterdam heeft een gezellig centrum.

Rotterdam heeft een sterke studentencultuur.

Rotterdam heeft voldoende studentenverenigingen.

Rotterdam heeft voldoende sportvoorzieningen voor studenten.

21. Trekt de stad Rotterdam je aan als stad om na je studie te gaan wonen?

Ja, de stad is een aantrekkelijke plaats om te wonen voor mij

Nee, de stad is niet aantrekkelijk om te wonen voor mij

Dit weet ik nog niet

Bij antwoord 2: nee

22. Waarom vind je de stad geen aantrekkelijke plaats om te wonen?

Te ver van vrienden en familie

Ik wil niet in een stad wonen

Kwaliteit van cultureel aanbod

De mate van criminaliteit

Kwaliteit van uitgaansgelegenheden

De groenvoorzieningen in de stad

Ik vind Rotterdam geen aantrekkelijke stad

De woonmogelijkheden zijn voor mij niet voldoende

Anders, namelijk

23. Is de aansluiting van het openbaar vervoer goed wanneer je naar de universiteit of hogeschool gaat?

Ja

Nee

24. Is er voldoende parkeergelegenheid in de buurt van de onderwijsinstelling (wanneer je met een auto reist)?

Ja

Nee

25. Wat is je geslacht?

Man

Vrouw

26. Wat is je leeftijd in jaren?

.. jaar

27. Volg je op dit moment een opleiding aan een HBO- of Universiteit?

Ja, een HBO opleiding

Ja, een opleiding aan de universiteit

Nee, ik ben recent afgestudeerd/gestopt aan een HBO opleiding

Nee, ik ben recent afgestudeerd/gestopt aan de universiteit

Nee, ik studeer niet aan een HBO of universiteit

28. Aan welke hogeschool of universiteit volg je deze studie?

Academie Artemis

Codarts Rotterdam

Erasmus Universiteit Rotterdam

Europort Business School

Hogeschool HBO Nederland

Hogeschool Inholland

Hogeschool Rotterdam

Hogeschool Schoevers

Hogeschool TIO

Inholland Select Studies

Intercollege BusinessSchool Rotterdam

Islamitische Universiteit Rotterdam
Netherlands Maritime University
Pro Education
Transfergroep
Anders, namelijk

30. Binnen welke studierichting volg je op dit moment een studie?

Onderwijs en opvoeding
Taal en communicatie
Kunst en cultuur
Recht en bestuur
Economie en bedrijf
Gedrag en maatschappij
Gezondheid
Aard en milieu
Exact en informatica
Techniek
Interdisciplinair

31. In welk jaar ben je gestart met je huidige studie?

....

Heb je nog aanvullingen op of opmerkingen over deze vragenlijst?

.....

Hartelijk dank voor het invullen van de vragenlijst!

Voor vragen en/of opmerkingen kun je contact opnemen met Dorieke van Helden via
d.vanhelden@rotterdam.nl.

Bijlage 3 – Syntax

```
GET FILE='C:\Users\Dorieke\Documents\UU\Masterscriptie blok 3 en 4\Dataverzameling\Datascriptie.sav'.  
DATASET NAME DataSet1 WINDOW=FRONT.
```

* Controle van vragen en value labels .

* Controle vraag 1 (Hoelang woon je al op je huidige adres?) .
value labels huidigadres 1 'Minder dan 6 maanden' 2 '6-12 maanden' 3 '1-2 jaar' 4 'Meer dan 2 jaar' .
missing values huidigadres (999 0) .

```
FREQUENCIES Huidigadres .
```

* Controle vraag 2 (Wat is je woonsituatie momenteel?) .
VALUE LABELS WOONSITUATIE 1 'Bij mijn ouders of andere familieleden/vrienden in Rotterdam' 2 'Bij mijn ouders of andere familieleden/vrienden buiten Rotterdam'
3 'Op kamers in Rotterdam' 4 'Op kamers buiten Rotterdam' .
missing values woonsituatie (999 0) .

```
FREQUENCIES Woonsituatie .
```

* Dummy woonsituatie aanmaken .

```
Compute dummywoonsituatie=0 .
```

```
EXECUTE .
```

```
If (woonsituatie = 1) dummywoonsituatie = 0 .  
If (woonsituatie = 2) dummywoonsituatie = 0 .  
If (woonsituatie = 3) dummywoonsituatie = 1 .  
If (woonsituatie = 4) dummywoonsituatie = 0 .  
If (woonsituatie = 0) dummywoonsituatie = 999 .
```

```
exe .
```

Value labels dummywoonsituatie 0 'Niet op kamers in Rotterdam' 1 'Op kamers in Rotterdam' .
missing values dummywoonsituatie (999) .
Recode dummywoonsituatie (missing = 999) .

```
frequencies dummywoonsituatie .
```

* Controle vraag 3 (Zou je op kamers in Rotterdam willen wonen?) .
value labels opkamers 1 'Zeker wel' 2 'Waarschijnlijk wel' 3 'Waarschijnlijk niet' 4 'Zeker niet' 5 'Weet ik niet' .
missing values opkamers (999) .

```
frequencies opkamers .
```

* Controle vraag 4 (Ben je voornemens op korte termijn (binnen één jaar) op kamers te gaan wonen in Rotterdam?) .
value labels kamerjaar 1 'Ja' 2 'Nee' 3 'Weet ik niet' .
missing values kamerjaar (999) .

```
frequencies kamerjaar .
```

* Controle + hercoderen vraag 5 (Wat is de reden dat je niet op kamers in Rotterdam woont?) .

```
value labels Redennietopkamers1 0 'Nee' 1 'Ja' .  
missing values redennietopkamers1 (999) .  
freq redennietopkamers1 .
```

value labels Redennietopkamers2 0 'Nee' 1 'Ja' .
missing values redennietopkamers2 (999) .
freq redennietopkamers2 .

value labels Redennietopkamers3 0 'Nee' 1 'Ja' .
missing values redennietopkamers3 (999) .
freq redennietopkamers3 .

value labels Redennietopkamers4 0 'Nee' 1 'Ja' .
missing values redennietopkamers4 (999) .
freq redennietopkamers4 .

value labels Redennietopkamers5 0 'Nee' 1 'Ja' .
missing values redennietopkamers5 (999) .
freq redennietopkamers5 .

value labels Redennietopkamers6 0 'Nee' 1 'Ja' .
missing values redennietopkamers6 (999) .
freq redennietopkamers6 .

value labels Redennietopkamers7 0 'Nee' 1 'Ja' .
missing values redennietopkamers7 (999) .
freq redennietopkamers7 .

value labels Redennietopkamers8 0 'Nee' 1 'Ja' .
missing values redennietopkamers8 (999) .
freq redennietopkamers8 .

* Controle + hercoderen vraag 6 (Voel je je sterk verbonden met de gemeenschap bij je ouderlijk woonplaats?)
(Meerdere antwoorden mogelijk) .

* Als losse items gebruiken . Misschien dit hieronder nog weghalen .

value labels Sterkebandmen 0 'Nee' 1 'Ja' .
missing values sterkebandmen (999) .
freq sterkebandmen .

value labels Sterkebandactivi 0 'Nee' 1 'Ja' .
missing values sterkebandactivi (999) .
freq sterkebandactivi .

value labels Sterkebandreli 0 'Nee' 1 'Ja' .
missing values sterkebandreli (999) .
freq sterkebandreli .

value labels Sterkebandneevriend 0 'Nee' 1 'Ja' .
missing values sterkebandneevriend (999) .
freq sterkebandneevriend .

value labels Sterkebandneeacti 0 'Nee' 1 'Ja' .
missing values sterkebandneeacti (999) .
freq sterkebandneeacti .

* Losse items van sterke band .

Recode sterkebandmen (0=0) (1=1) (else=copy) into sterkebandmensen .

Value labels sterkebandmensen 0 'Nee, ik heb geen sterke band met mensen in mijn ouderlijk woonplaats' 1 'Ja,
ik heb een sterke band met mensen in mijn ouderlijk woonplaats' .

Missing values sterkebandmensen (999) .

Frequencies sterkebandmensen .

Recode sterkebandactivi (0 = 0) (1 = 1) (else = copy) into sterkebandactiviteit .
Value labels sterkebandactiviteit 0 'Nee, ik heb geen sterke band met activiteiten in mijn ouderlijk woonplaats' 1 'Ja, ik heb een sterke band met activiteiten in mijn ouderlijk woonplaats' .
Missing values sterkebandactiviteit (999) .

Frequencies sterkebandactiviteit .

Recode sterkebandreli (0 = 0) (1 = 1) (else = copy) into sterkebandreligieus .
Value labels sterkebandreligieus 0 'Nee, ik ben niet aangesloten bij een religieuze gemeenschap' 1 'Ja, ik ben aangesloten bij een religieuze gemeenschap (kerk of andere groep)' .
Missing values sterkebandreligieus (999) .

Frequencies sterkebandreligieus .

Recode sterkebandneevriend (0 = 1) (1 = 0) (else = copy) into geensterkebandvriend .
Value labels geensterkebandvriend 0 'Nee, ik heb niet veel vrienden in mijn ouderlijk woonplaats' 1 'Ja, ik heb wel veel vrienden in mijn ouderlijk woonplaats' .
Missing values geensterkebandvriend (999) .

Frequencies geensterkebandvriend .

Recode sterkebandneeacti (0 = 1) (1 = 0) (else = copy) into geensterkebandactiviteit .
Value labels geensterkebandactiviteit 0 'Nee, ik heb niet veel activiteiten in mijn ouderlijk woonplaats' 1 'Ja, ik heb wel veel activiteiten in mijn ouderlijk woonplaats' .
Missing values geensterkebandactiviteit (999) .

Frequencies geensterkebandactiviteit .

* Controle vraag 7 (Reken je jezelf tot een bepaalde godsdienst, kerkgenootschap of religie? Zo ja, welke?) .
* Niet gebruikt) .

value labels godsdienst 1 'Nee, geen godsdienst, kerkgenootschap of religie' 2 'Rooms-katholieke kerk' 3 'Nederlands-hervormde kerk' 4 'Overige gereformeerde kerkgenootschappen' 5 'Evangelische kerkgenootschappen' 6 'Overige christelijke kerkgenootschappen' 7 'Islam' 8 'Jodendom' 9 'Hindoeïsme' 10 'Boedhisme' 11 'Geen antwoord' 12 'Anders, namelijk..' .
missing values godsdienst (999) .

frequencies godsdienst .

* dummy godsdienst .
* Omdat er niet zoveel respondenten aangeven godsdienstig te zijn, kan hier een 0/1 variabele van gemaakt worden (geen/wel godsdienst) .

Recode godsdienst (1=0) (2 3 4 5 6 7 8 9 10 = 1) (else = copy) into dummygodsdienst .
Missing values dummygodsdienst (11 12 999) .

Frequencies dummygodsdienst .

descriptives dummygodsdienst .

* Controle vraag 8 (Heb je voldoende financiële middelen om op kamers te gaan wonen?) .

value labels finanmiddelen 1 'Ja' 2 'Ja, ik woon dan ook al op kamers' 3 'Nee, nu niet' 4 'Nee, maar binnen een jaar wel' .
missing values finanmiddelen (999) .

frequencies finanmiddelen .

* Controle vraag 9 (Betaal je je eigen huur en andere kosten volledig zelf wanneer je op kamers woont?) .

value labels betalinghuurzelf 1 'Ja, ik betaal mijn huur en andere kosten volledig zelf' 2 'Nee, mijn ouders steunen mij deels en de rest betaal ik zelf'
3 'Nee, mijn ouders betalen mijn vaste lasten volledig' 4 'Niet van toepassing'.
missing values betalinghuurzelf (999) .

frequencies betalinghuurzelf .

* Controle vraag 10 (Wat is het totaal van je maandelijks te besteden inkomsten?) .

* aparte items maken van maandbesteden .

Recode maandbesteden (1=1) (2 thru 7 =0) (else=999) into maandtot300 .
value labels maandtot300 1 '<300 euro' .
missing values maandtot300 (999) .
Frequencies maandtot300 .

Recode maandbesteden (2=1) (1 3 thru 7=0) (else=999) into maandtot500 .
value labels maandtot500 1 '300 tot 500 euro' .
missing values maandtot500 (999) .
frequencies maandtot500 .

Recode maandbesteden (3=1) (1 2 4 thru 7=0) (else=999) into maandtot700 .
value labels maandtot700 1 '500 tot 700 euro' .
missing values maandtot700 (999) .
frequencies maandtot700 .

Recode maandbesteden (4=1) (1 thru 3 5 6 7 =0) (else=999) into maandtot900 .
value labels maandtot900 1 '700 tot 900 euro' .
missing values maandtot900 (999) .
frequencies maandtot900 .

Recode maandbesteden (5=1) (1 thru 4 6 7=0) (else=999) into maandtot1100 .
value labels maandtot1100 1 '900 tot 1100 euro' .
missing values maandtot1100 (999) .
frequencies maandtot1100 .

Recode maandbesteden (6=1) (1 thru 5 7 =0) (else=999) into maandtot1300 .
value labels maandtot1300 1 '1100 tot 1300 euro' .
missing values maandtot1300 (999) .
Frequencies maandtot1300 .

Recode maandbesteden (7=1) (1 thru 6 =0) (else=999) into maandmeerdan1300 .
value labels maandmeerdan1300 1 '>1300 euro' .
missing values maandmeerdan1300 (999) .
Frequencies maandmeerdan1300 .

descriptives maandtot300 maandtot500 maandtot700 maandtot900 maandtot1100 maandtot1300
maandmeerdan1300 .

Frequencies maandtot300 maandtot500 maandtot700 maandtot900 maandtot1100 maandtot1300
maandmeerdan1300 .
Frequencies maandbesteden .
Descriptives maandbesteden .

Recode maandbesteden (1=1) (else=copy) into maandbesteden1 .
Missing values maandbesteden1 (999) .
Frequencies maandbesteden1 .

* Controle vraag 11 (Wat verdien je maandelijks met je bijbaan?) .

* Hercoderen van vraag (bedragen in categorieën indelen) --> NIET .

Freq verdienmaand .
Missing values verdienmaand (999) .
Recode verdienmaand (missing = 999) .
Descriptives verdienmaand .

* Controle vraag 12 (Wat denk je dat de totale maandelijkse bijdrage van je ouders is?) .

missing values totbijdrageoud (999).
Recode totbijdrageoud (missing = 999) .
Freq totbijdrageoud .
descriptives totbijdrageoud .

* Controle vraag 13 (Wat is de hoogst afgeronde opleiding van je moeder?) .

Recode opleidingmoed (1=1) (2 thru 7 =0) (else=999) into moederlageronderwijs .
missing values moederlageronderwijs (999) .
value labels moederlageronderwijs 1 'Lager onderwijs' .
Frequencies moederlageronderwijs.

Recode opleidingmoed (2=1) (1 3 thru 7=0) (else=999) into moederberoepsonderwijs .
missing values moederberoepsonderwijs (999) .
value labels moederberoepsonderwijs 1 'Beroepsonderwijs' .
Frequencies moederberoepsonderwijs .

Recode opleidingmoed (3=1) (1 2 4 thru 7=0) (else=999) into moedermavovmbo .
missing values moedermavovmbo (999) .
Value labels moedermavovmbo 1 'Mavo/VMBO' .
Frequencies moedermavovmbo .

Recode opleidingmoed (4=1) (1 thru 3 5 6 7 =0) (else=999) into moedermts .
missing values moedermts (999) .
Value labels moedermts 1 'MTS' .
Frequencies moedermts .

Recode opleidingmoed (5=1) (1 thru 4 6 7=0) (else=999) into moederhavovwo .
missing values moederhavovwo (999) .
Value labels moederhavovwo 1 'Havo/VWO' .
Frequencies moederhavovwo .

Recode opleidingmoed (6=1) (1 thru 5 7 =0) (else=999) into moederhbo .
missing values moederhbo (999) .
Value labels moederhbo 1 'HBO' .
Frequencies moederhbo .

Recode opleidingmoed (7=1) (1 thru 6 =0) (else=999) into moederwo .
missing values moederwo (999) .
Value labels moederwo 1 'WO' .
Frequencies moederwo .

Freq moederlageronderwijs moederberoepsonderwijs moedermavovmbo moedermts moederhavovwo
moederhbo moederwo .

* Controle vraag 14 (Wat is de hoogst afgeronde opleiding van je vader?) .

* Hercoderen opleiding vader . Ook in verschillende groepen indelen als bij opleiding moeder .

Recode opleidingvader (1=1) (2 thru 7 =0) (else=999) into vaderlageronderwijs .
missing values vaderlageronderwijs (999) .

Value labels vaderlageronderwijs 1 'Lager onderwijs' .
Frequencies vaderlageronderwijs .

Recode opleidingvader (2=1) (1 3 thru 7=0) (else=999) into vaderberoepsonderwijs .
missing values vaderberoepsonderwijs (999) .
Value labels vaderberoepsonderwijs 1 'Beroepsonderwijs' .
Frequencies vaderberoepsonderwijs .

Recode opleidingvader (3=1) (1 2 4 thru 7=0) (else=999) into vadermavovmbo .
missing values vadermavovmbo (999) .
Value labels vadermavovmbo 1 'Mavo/VMBO' .
frequencies vadermavovmbo .

Recode opleidingvader (4=1) (1 thru 3 5 6 7 =0) (else=999) into vadermts .
missing values vadermts (999) .
Value labels vadermts 1 'MTS' .
Frequencies vadermts .

Recode opleidingvader (5=1) (1 thru 4 6 7=0) (else=999) into vaderhavovwo .
missing values vaderhavovwo (999) .
Value labels vaderhavovwo 1 'Havo/VWO' .
Frequencies vaderhavovwo .

Recode opleidingvader (6=1) (1 thru 5 7 =0) (else=999) into vaderhbo .
missing values vaderhbo (999) .
Value labels vaderhbo 1 'HBO' .
Frequencies vaderhbo .

Recode opleidingvader (7=1) (1 thru 6 =0) (else=999) into vaderwo .
missing values vaderwo (999) .
Value labels vaderwo 1 'WO' .
Frequencies vaderwo .

Frequencies vaderlageronderwijs vaderberoepsonderwijs vadermavovmbo vadermts vaderhavovwo vaderhbo vaderwo .

* Controle vraag 15 (Wat is het beroep van je moeder?) .

* Voor het coderen van ISCO codes in ISEI waarden kijk:

<http://home.fsw.vu.nl/hbg.ganzeboom/isco08/index.htm> .

* Hercoderen van ISCO-08 in ISEI-08 .

Recode beroepmoeder

(0=51.25) (100=60.92) (110=60.92) (200=51.63) (210=51.63) (300=29.18) (310=29.18)
(1000=65.12) (1100=71.72) (1110=74.50) (1111=68.77) (1112=78.76) (1113=64.98)
(1114=71.29) (1120=70.34) (1200=72.94) (1210=72.24) (1211=73.38) (1212=74.79)
(1213=70.57) (1219=68.54) (1220=73.71) (1221=71.39) (1222=75.25) (1223=81.92)
(1300=65.25) (1310=49.48) (1311=49.48) (1312=49.48) (1320=61.57) (1321=65.42)
(1322=61.57) (1323=59.89) (1324=58.07) (1330=78.86) (1340=65.01) (1341=65.01)
(1342=65.01) (1343=65.01) (1344=65.01) (1345=65.01) (1346=65.01) (1349=65.01)
(1400=51.01) (1410=43.85) (1411=43.85) (1412=43.85) (1420=51.56) (1430=51.01)
(1431=51.01) (1439=51.01) (2000=76.24) (2100=79.49) (2110=84.16) (2111=84.61)
(2112=84.61) (2113=83.50) (2114=86.81) (2120=81.78) (2130=80.46) (2131=80.46)
(2132=78.17) (2133=80.46) (2140=79.05) (2141=79.05) (2142=81.40) (2143=79.05)
(2144=77.10) (2145=82.31) (2146=79.31) (2149=78.69) (2150=80.75) (2151=80.78)
(2152=80.75) (2153=80.75) (2160=79.74) (2161=79.74) (2162=79.74) (2163=79.74)
(2164=79.74) (2165=72.96) (2166=79.74) (2200=76.98) (2210=88.70) (2211=88.70)
(2212=81.92) (2220=68.70) (2221=68.70) (2222=68.70) (2230=76.98) (2240=76.98)
(2250=84.14) (2260=75.43) (2261=88.31) (2262=81.13) (2263=75.43) (2264=67.94)
(2265=65.23) (2266=75.43) (2267=75.43) (2269=75.43) (2300=75.54) (2310=85.41)

(2320=72.30) (2330=82.41) (2340=71.45) (2341=76.49) (2342=58.77) (2350=68.88)
(2351=77.88) (2352=70.89) (2353=68.88) (2354=68.88) (2355=68.88) (2356=68.88)
(2359=66.42) (2400=73.91) (2410=75.50) (2411=76.65) (2412=75.50) (2413=75.50)
(2420=70.09) (2421=70.09) (2422=72.94) (2423=68.55) (2424=70.09) (2430=73.91)
(2431=73.91) (2432=73.91) (2433=73.91) (2434=73.91) (2500=75.13) (2510=74.66)
(2511=74.66) (2512=74.66) (513=74.66) (2514=74.66) (2519=74.70) (2520=75.13)
(2521=75.13) (2522=75.13) (2523=75.13) (2529=75.13) (2600=75.67) (2610=85.13)
(2611=86.72) (2612=88.96) (2619=81.05) (2620=71.55) (2621=77.19) (2622=70.40)
(2630=77.24) (2631=80.92) (2632=83.09) (2633=83.81) (2634=85.85) (2635=70.50)
(2636=71.55) (2640=72.83) (2641=72.83) (2642=72.83) (2643=80.92) (2650=63.31)
(2651=61.82) (2652=64.44) (2653=61.82) (2654=63.31) (2655=70.10) (2656=54.00)
(2659=37.59) (3000=56.03) (3100=52.40) (3110=53.60) (3111=55.03) (3112=59.35)
(3113=51.92) (3114=56.38) (3115=53.77) (3116=59.45) (3117=62.79) (3118=50.73)
(3119=51.35) (3120=38.18) (3121=37.83) (3122=40.54) (3123=37.83) (3130=33.66)
(3131=46.73) (3132=37.22) (3133=33.66) (3134=33.66) (3135=33.66) (3139=31.46)
(3140=54.86) (3141=54.86) (3142=58.05) (3143=54.86) (3150=63.29) (3151=56.41)
(3152=52.70) (3153=73.71) (3154=69.24) (3155=67.04) (3200=55.40) (3210=54.92)
(3211=57.04) (3212=57.37) (3213=48.66) (3214=54.92) (3220=56.98) (3221=56.00)
(3222=51.93) (3230=51.57) (3240=24.79) (3250=53.15) (3251=47.83) (3252=53.15)
(3253=53.15) (3254=59.85) (3255=53.15) (3256=44.92) (3257=57.25) (3258=53.15)
(3259=61.91) (3300=57.64) (3310=57.13) (3311=72.27) (3312=59.76) (3313=55.25)
(3314=69.76) (3315=57.68) (3320=57.97) (3321=60.29) (3322=57.03) (3323=56.35)
(3324=61.18) (3330=56.64) (3331=54.62) (3332=56.64) (3333=60.44) (3334=62.39)
(3339=59.89) (3340=57.99) (3341=62.13) (3342=57.99) (3343=54.55) (3344=57.99)
(3350=61.60) (3351=65.64) (3352=67.11) (3353=54.27) (3354=59.18) (3355=63.03)
(3359=64.40) (3400=52.57) (3410=54.35) (3411=57.00) (3412=52.72) (3413=54.54)
(3420=50.90) (3421=50.90) (3422=50.90) (3423=50.90) (3430=50.15) (3431=50.15)
(3432=57.64) (3433=50.15) (3434=50.15) (3435=50.15) (3500=60.93) (3510=62.45)
(3511=61.07) (3512=62.45) (3513=62.45) (3514=62.45) (3520=56.50) (3521=56.57)
(3522=56.50) (4000=43.51) (4100=43.33) (4110=43.33) (4120=44.94) (4130=44.87)
(4131=48.27) (4132=40.56) (4200=41.22) (4210=43.06) (4211=48.10) (4212=48.82)
(4213=50.05) (4214=50.05) (4220=39.02) (4221=49.30) (4222=39.02) (4223=38.58)
(4224=39.02) (4225=39.02) (4226=39.02) (4227=39.02) (4229=39.02) (4300=44.08)
(4310=50.57) (4311=50.37) (4312=57.38) (4313=50.57) (4320=36.10) (4321=32.50)
(4322=41.63) (4323=41.27) (4400=42.30) (4410=42.30) (4411=42.30) (4412=27.52)
(4413=51.77) (4414=54.67) (4415=42.30) (4416=42.30) (4419=44.72) (5000=29.32)
(5100=27.57) (5110=45.46) (5111=46.76) (5112=38.44) (5113=47.42) (5120=24.53)
(5130=25.04) (5131=25.04) (5132=25.04) (5140=31.08) (5141=31.08) (5142=31.08)
(5150=25.46) (5151=25.20) (5152=32.20) (5153=21.82) (5160=30.59) (5161=32.75)
(5162=24.07) (5163=34.25) (5164=30.59) (5165=30.59) (5169=32.75) (5200=29.73)
(5210=26.64) (5211=28.84) (5212=23.53) (5220=29.47) (5221=35.34) (5222=44.14)
(5223=28.48) (5230=30.90) (5240=39.04) (5241=39.73) (5242=39.04) (5243=39.04)
(5244=38.88) (5245=39.04) (5246=39.04) (5249=39.04) (5300=25.09) (5310=24.98)
(5311=24.98) (5312=24.98) (5320=26.64) (5321=26.64) (5322=21.64) (5329=26.64)
(5400=36.86) (5410=36.86) (5411=46.38) (5412=51.50) (5413=48.13) (5414=23.80)
(5419=33.83) (6000=19.20) (6100=19.41) (6110=16.34) (6111=11.56) (6112=18.95)
(6113=20.91) (6114=12.87) (6120=22.21) (6121=21.13) (6122=19.83) (6123=28.04)
(6129=28.04) (6130=17.79) (6200=18.29) (6210=19.78) (6220=16.33) (6221=17.00)
(6222=13.35) (6223=20.69) (6224=11.01) (6300=11.01) (6310=11.01) (6320=11.01)
(6330=11.01) (6340=11.01) (7000=28.53) (7100=25.39) (7110=25.94) (7111=33.76)
(7112=22.57) (7113=23.96) (7114=21.96) (7115=26.62) (7119=26.92) (7120=25.26)
(7121=22.16) (7122=22.75) (7123=18.02) (7124=27.81) (7125=24.09) (7126=29.16)
(7127=25.26) (7130=23.63) (7131=22.77) (7132=24.49) (7133=30.47) (7200=29.81)
(7210=27.61) (7211=28.03) (7212=28.52) (7213=25.51) (7214=26.60) (7215=28.60)
(7220=29.84) (7221=25.63) (7222=33.16) (7223=28.70) (7224=33.90) (7230=31.15)
(7231=30.78) (7232=47.74) (7233=31.72) (7234=31.15) (7300=31.00) (7310=30.35)
(7311=35.70) (7312=35.66) (7313=28.12) (7314=24.43) (7315=25.78) (7316=30.14)
(7317=28.95) (7318=28.97) (7319=30.35) (7320=31.50) (7321=35.33) (7322=30.49)
(7323=28.24) (7400=37.34) (7410=36.97) (7411=36.35) (7412=36.92) (7413=39.45)
(7420=41.68) (7421=43.76) (7422=36.92) (7500=23.97) (7510=23.46) (7511=20.95)

(7512=23.57) (7513=27.30) (7514=22.79) (7515=34.12) (7516=26.96) (7520=23.65)
 (7521=21.81) (7522=25.23) (7523=20.78) (7530=22.03) (7531=23.47) (7532=24.88)
 (7533=21.24) (7534=22.25) (7535=28.08) (7536=18.07) (7540=43.19) (7541=27.30)
 (7542=27.30) (7543=43.19) (7544=55.96) (7549=43.19) (8000=25.45) (8100=23.41)
 (8110=31.44) (8111=35.07) (8112=25.11) (8113=35.82) (8114=26.13) (8120=25.91)
 (8121=30.32) (8122=22.36) (8130=29.30) (8131=29.14) (8132=31.34) (8140=25.49)
 (8141=23.09) (8142=24.85) (8143=32.67) (8150=16.80) (8151=17.85) (8152=18.03)
 (8153=13.24) (8154=16.08) (8155=20.35) (8156=20.35) (8157=16.80) (8159=21.20)
 (8160=18.13) (8170=22.40) (8171=27.25) (8172=19.08) (8180=24.15) (8181=21.13)
 (8182=23.19) (8183=24.15) (8189=24.16) (8200=24.93) (8210=24.93) (8211=27.91)
 (8212=23.88) (8219=24.68) (8300=26.80) (8310=38.80) (8311=45.76) (8312=29.80)
 (8320=30.11) (8321=28.48) (8322=30.34) (8330=25.71) (8331=26.85) (8332=25.95)
 (8340=21.08) (8341=13.34) (8342=24.45) (8343=24.80) (8344=18.08) (8350=37.92)
 (9000=16.50) (9100=14.64) (9110=14.64) (9111=16.38) (9112=14.21) (9120=14.57)
 (9121=14.82) (9122=14.57) (9123=14.57) (9129=14.57) (9200=11.87) (9210=11.74)
 (9211=11.74) (9212=11.74) (9213=11.74) (9214=11.74) (9215=12.01) (9216=12.34)
 (9300=17.53) (9310=16.39) (9311=15.35) (9312=17.56) (9313=15.35) (9320=17.55)
 (9321=17.55) (9329=16.36) (9330=19.66) (9331=20.27) (9332=16.89) (9333=17.69)
 (9334=19.66) (9400=16.50) (9410=16.50) (9411=16.50) (9412=16.50) (9500=23.43)
 (9510=13.72) (9520=25.20) (9600=24.07) (9610=14.39) (9611=14.39) (9612=14.39)
 (9613=13.87) (9620=27.91) (9621=25.06) (9622=27.91) (9623=30.99) (9624=27.91)
 (9629=27.91) (1 = 1) (2 = 2) (3 = 3) into moederisei .

value labels moederisco 1 'huisvrouw' 2 'weet niet' 3 'eigen bedrijf' .

Missing values moederisei (999) .

freq moederisei .

descriptives moederisei .

* Controle vraag 16 (Wat is het beroep van je vader?)

* Ook hercoderen

*voor het coderen van ISCO codes in ISEI waarden kijk:

<http://home.fsw.vu.nl/hbg.ganzeboom/isco08/index.htm> .

Recode beroepvader

(0=51.25) (100=60.92) (110=60.92) (200=51.63) (210=51.63) (300=29.18) (310=29.18)
 (1000=65.12) (1100=71.72) (1110=74.50) (1111=68.77) (1112=78.76) (1113=64.98)
 (1114=71.29) (1120=70.34) (1200=72.94) (1210=72.24) (1211=73.38) (1212=74.79)
 (1213=70.57) (1219=68.54) (1220=73.71) (1221=71.39) (1222=75.25) (1223=81.92)
 (1300=65.25) (1310=49.48) (1311=49.48) (1312=49.48) (1320=61.57) (1321=65.42)
 (1322=61.57) (1323=59.89) (1324=58.07) (1330=78.86) (1340=65.01) (1341=65.01)
 (1342=65.01) (1343=65.01) (1344=65.01) (1345=65.01) (1346=65.01) (1349=65.01)
 (1400=51.01) (1410=43.85) (1411=43.85) (1412=43.85) (1420=51.56) (1430=51.01)
 (1431=51.01) (1439=51.01) (2000=76.24) (2100=79.49) (2110=84.16) (2111=84.61)
 (2112=84.61) (2113=83.50) (2114=86.81) (2120=81.78) (2130=80.46) (2131=80.46)
 (2132=78.17) (2133=80.46) (2140=79.05) (2141=79.05) (2142=81.40) (2143=79.05)
 (2144=77.10) (2145=82.31) (2146=79.31) (2149=78.69) (2150=80.75) (2151=80.78)
 (2152=80.75) (2153=80.75) (2160=79.74) (2161=79.74) (2162=79.74) (2163=79.74)
 (2164=79.74) (2165=72.96) (2166=79.74) (2200=76.98) (2210=88.70) (2211=88.70)
 (2212=81.92) (2220=68.70) (2221=68.70) (2222=68.70) (2230=76.98) (2240=76.98)
 (2250=84.14) (2260=75.43) (2261=88.31) (2262=81.13) (2263=75.43) (2264=67.94)
 (2265=65.23) (2266=75.43) (2267=75.43) (2269=75.43) (2300=75.54) (2310=85.41)
 (2320=72.30) (2330=82.41) (2340=71.45) (2341=76.49) (2342=58.77) (2350=68.88)
 (2351=77.88) (2352=70.89) (2353=68.88) (2354=68.88) (2355=68.88) (2356=68.88)
 (2359=66.42) (2400=73.91) (2410=75.50) (2411=76.65) (2412=75.50) (2413=75.50)
 (2420=70.09) (2421=70.09) (2422=72.94) (2423=68.55) (2424=70.09) (2430=73.91)
 (2431=73.91) (2432=73.91) (2433=73.91) (2434=73.91) (2500=75.13) (2510=74.66)
 (2511=74.66) (2512=74.66) (513=74.66) (2514=74.66) (2519=74.70) (2520=75.13)
 (2521=75.13) (2522=75.13) (2523=75.13) (2529=75.13) (2600=75.67) (2610=85.13)
 (2611=86.72) (2612=88.96) (2619=81.05) (2620=71.55) (2621=77.19) (2622=70.40)
 (2630=77.24) (2631=80.92) (2632=83.09) (2633=83.81) (2634=85.85) (2635=70.50)

(2636=71.55) (2640=72.83) (2641=72.83) (2642=72.83) (2643=80.92) (2650=63.31)
(2651=61.82) (2652=64.44) (2653=61.82) (2654=63.31) (2655=70.10) (2656=54.00)
(2659=37.59) (3000=56.03) (3100=52.40) (3110=53.60) (3111=55.03) (3112=59.35)
(3113=51.92) (3114=56.38) (3115=53.77) (3116=59.45) (3117=62.79) (3118=50.73)
(3119=51.35) (3120=38.18) (3121=37.83) (3122=40.54) (3123=37.83) (3130=33.66)
(3131=46.73) (3132=37.22) (3133=33.66) (3134=33.66) (3135=33.66) (3139=31.46)
(3140=54.86) (3141=54.86) (3142=58.05) (3143=54.86) (3150=63.29) (3151=56.41)
(3152=52.70) (3153=73.71) (3154=69.24) (3155=67.04) (3200=55.40) (3210=54.92)
(3211=57.04) (3212=57.37) (3213=48.66) (3214=54.92) (3220=56.98) (3221=56.00)
(3222=51.93) (3230=51.57) (3240=24.79) (3250=53.15) (3251=47.83) (3252=53.15)
(3253=53.15) (3254=59.85) (3255=53.15) (3256=44.92) (3257=57.25) (3258=53.15)
(3259=61.91) (3300=57.64) (3310=57.13) (3311=72.27) (3312=59.76) (3313=55.25)
(3314=69.76) (3315=57.68) (3320=57.97) (3321=60.29) (3322=57.03) (3323=56.35)
(3324=61.18) (3330=56.64) (3331=54.62) (3332=56.64) (3333=60.44) (3334=62.39)
(3339=59.89) (3340=57.99) (3341=62.13) (3342=57.99) (3343=54.55) (3344=57.99)
(3350=61.60) (3351=65.64) (3352=67.11) (3353=54.27) (3354=59.18) (3355=63.03)
(3359=64.40) (3400=52.57) (3410=54.35) (3411=57.00) (3412=52.72) (3413=54.54)
(3420=50.90) (3421=50.90) (3422=50.90) (3423=50.90) (3430=50.15) (3431=50.15)
(3432=57.64) (3433=50.15) (3434=50.15) (3435=50.15) (3500=60.93) (3510=62.45)
(3511=61.07) (3512=62.45) (3513=62.45) (3514=62.45) (3520=56.50) (3521=56.57)
(3522=56.50) (4000=43.51) (4100=43.33) (4110=43.33) (4120=44.94) (4130=44.87)
(4131=48.27) (4132=40.56) (4200=41.22) (4210=43.06) (4211=48.10) (4212=48.82)
(4213=50.05) (4214=50.05) (4220=39.02) (4221=49.30) (4222=39.02) (4223=38.58)
(4224=39.02) (4225=39.02) (4226=39.02) (4227=39.02) (4229=39.02) (4300=44.08)
(4310=50.57) (4311=50.37) (4312=57.38) (4313=50.57) (4320=36.10) (4321=32.50)
(4322=41.63) (4323=41.27) (4400=42.30) (4410=42.30) (4411=42.30) (4412=27.52)
(4413=51.77) (4414=54.67) (4415=42.30) (4416=42.30) (4419=44.72) (5000=29.32)
(5100=27.57) (5110=45.46) (5111=46.76) (5112=38.44) (5113=47.42) (5120=24.53)
(5130=25.04) (5131=25.04) (5132=25.04) (5140=31.08) (5141=31.08) (5142=31.08)
(5150=25.46) (5151=25.20) (5152=32.20) (5153=21.82) (5160=30.59) (5161=32.75)
(5162=24.07) (5163=34.25) (5164=30.59) (5165=30.59) (5169=32.75) (5200=29.73)
(5210=26.64) (5211=28.84) (5212=23.53) (5220=29.47) (5221=35.34) (5222=44.14)
(5223=28.48) (5230=30.90) (5240=39.04) (5241=39.73) (5242=39.04) (5243=39.04)
(5244=38.88) (5245=39.04) (5246=39.04) (5249=39.04) (5300=25.09) (5310=24.98)
(5311=24.98) (5312=24.98) (5320=26.64) (5321=26.64) (5322=21.64) (5329=26.64)
(5400=36.86) (5410=36.86) (5411=46.38) (5412=51.50) (5413=48.13) (5414=23.80)
(5419=33.83) (6000=19.20) (6100=19.41) (6110=16.34) (6111=11.56) (6112=18.95)
(6113=20.91) (6114=12.87) (6120=22.21) (6121=21.13) (6122=19.83) (6123=28.04)
(6129=28.04) (6130=17.79) (6200=18.29) (6210=19.78) (6220=16.33) (6221=17.00)
(6222=13.35) (6223=20.69) (6224=11.01) (6300=11.01) (6310=11.01) (6320=11.01)
(6330=11.01) (6340=11.01) (7000=28.53) (7100=25.39) (7110=25.94) (7111=33.76)
(7112=22.57) (7113=23.96) (7114=21.96) (7115=26.62) (7119=26.92) (7120=25.26)
(7121=22.16) (7122=22.75) (7123=18.02) (7124=27.81) (7125=24.09) (7126=29.16)
(7127=25.26) (7130=23.63) (7131=22.77) (7132=24.49) (7133=30.47) (7200=29.81)
(7210=27.61) (7211=28.03) (7212=28.52) (7213=25.51) (7214=26.60) (7215=28.60)
(7220=29.84) (7221=25.63) (7222=33.16) (7223=28.70) (7224=33.90) (7230=31.15)
(7231=30.78) (7232=47.74) (7233=31.72) (7234=31.15) (7300=31.00) (7310=30.35)
(7311=35.70) (7312=35.66) (7313=28.12) (7314=24.43) (7315=25.78) (7316=30.14)
(7317=28.95) (7318=28.97) (7319=30.35) (7320=31.50) (7321=35.33) (7322=30.49)
(7323=28.24) (7400=37.34) (7410=36.97) (7411=36.35) (7412=36.92) (7413=39.45)
(7420=41.68) (7421=43.76) (7422=36.92) (7500=23.97) (7510=23.46) (7511=20.95)
(7512=23.57) (7513=27.30) (7514=22.79) (7515=34.12) (7516=26.96) (7520=23.65)
(7521=21.81) (7522=25.23) (7523=20.78) (7530=22.03) (7531=23.47) (7532=24.88)
(7533=21.24) (7534=22.25) (7535=28.08) (7536=18.07) (7540=43.19) (7541=27.30)
(7542=27.30) (7543=43.19) (7544=55.96) (7549=43.19) (8000=25.45) (8100=23.41)
(8110=31.44) (8111=35.07) (8112=25.11) (8113=35.82) (8114=26.13) (8120=25.91)
(8121=30.32) (8122=22.36) (8130=29.30) (8131=29.14) (8132=31.34) (8140=25.49)
(8141=23.09) (8142=24.85) (8143=32.67) (8150=16.80) (8151=17.85) (8152=18.03)
(8153=13.24) (8154=16.08) (8155=20.35) (8156=20.35) (8157=16.80) (8159=21.20)
(8160=18.13) (8170=22.40) (8171=27.25) (8172=19.08) (8180=24.15) (8181=21.13)

(8182=23.19) (8183=24.15) (8189=24.16) (8200=24.93) (8210=24.93) (8211=27.91)
(8212=23.88) (8219=24.68) (8300=26.80) (8310=38.80) (8311=45.76) (8312=29.80)
(8320=30.11) (8321=28.48) (8322=30.34) (8330=25.71) (8331=26.85) (8332=25.95)
(8340=21.08) (8341=13.34) (8342=24.45) (8343=24.80) (8344=18.08) (8350=37.92)
(9000=16.50) (9100=14.64) (9110=14.64) (9111=16.38) (9112=14.21) (9120=14.57)
(9121=14.82) (9122=14.57) (9123=14.57) (9129=14.57) (9200=11.87) (9210=11.74)
(9211=11.74) (9212=11.74) (9213=11.74) (9214=11.74) (9215=12.01) (9216=12.34)
(9300=17.53) (9310=16.39) (9311=15.35) (9312=17.56) (9313=15.35) (9320=17.55)
(9321=17.55) (9329=16.36) (9330=19.66) (9331=20.27) (9332=16.89) (9333=17.69)
(9334=19.66) (9400=16.50) (9410=16.50) (9411=16.50) (9412=16.50) (9500=23.43)
(9510=13.72) (9520=25.20) (9600=24.07) (9610=14.39) (9611=14.39) (9612=14.39)
(9613=13.87) (9620=27.91) (9621=25.06) (9622=27.91) (9623=30.99) (9624=27.91)
(9629=27.91) (1 = 1) (2 = 2) (3 = 3) into vaderisei .
value labels vaderisei 2 'weet niet' 3 'eigen bedrijf' .
missing values vaderisei (999) .

freq vaderisei .
descriptives vaderisei .

* Controle vraag 17 (Heeft één van je ouders of beide op kamers gewoond toen ze studeerden?) .
Recode oudersopkam (1 = 1) (2=1) (3=1) (4=0) (5 = 0) (else = copy) into dummyoudersopkam .
missing values dummyoudersopkam (0 999) .

Frequencies dummyoudersopkam .

* Controle vraag 18 (Staat je omgeving positief tegenover op kamers wonen?) .
* Liever aparte items hiervan maken dan één item .

* Alle aparte items klaarmaken voor toetsing .

value labels omgevingjapersont 0 'Nee, dit is volgens hen niet belangrijk voor je persoonlijke ontwikkeling' 1 'Ja, dit is volgens hen belangrijk voor je persoonlijke ontwikkeling' .
missing values omgevingjapersont (999) .

frequencies omgevingjapersont .

value labels omgevingjazelf 0 'Nee, zij hebben niet op kamers gezeten of dit niet als positief ervaren' 1 'Ja, dit hebben zij zelf als positief ervaren' .
missing values omgevingjazelf (999) .

frequencies omgevingjazelf .

value labels omgevingneegeld 0 'Ja, zij vinden dat dit teveel geld kost' 1 'Nee, zij vinden niet dat het teveel geld kost' .
Recode omgevingneegeld (0=1) (1=0) (else=copy) .
missing values omgevingneegeld (999) .

frequencies omgevingneegeld .

value labels omgevingneeniet 0 'Ja, zij vinden dat ik nog niet klaar ben om op kamers te wonen' 1 'Nee, zij vinden dat ik klaar ben om op kamers te wonen' .
Recode omgevingneeniet (0=1) (1=0) (else=copy) .
missing values omgevingneeniet (999) .

frequencies omgevingneeniet .

value labels omgevingneethuis 0 'Ja, zij willen dat ik thuis blijf wonen' 1 'Nee, zij willen niet dat ik thuis blijf wonen' .
Recode omgevingneethuis (0=1) (1=0) (else=copy) .
missing values omgevingneethuis (999) .

frequencies omgevingneethuis .

* Controle vraag 19 (Hoe beoordeel je volgende stellingen (op een schaal van 1 tot 5)?) .

* Klopt het hier om or toe te voegen als je wilt dat er bij de waarde 4 of 5 een bepaald getal aan gekoppeld wordt in de nieuwe variabele? .

* Losse items van maken, op deze manier neem je niet alle antwoorden mee . Bij de toetsing gewoon item voor item toetsen (of een aantal samen) .

* wel ompoolen zodat bij toetsing ik alle items evt tegelijk kan gebruiken --> dus hoe hoger bv 5 hoe meer ouders helpen in het op kamers gaan .

Value labels oudersstadiestap 1 'Helemaal mee oneens' 2 'Mee oneens' 3 'Neutraal' 4 'Mee eens' 5 'Helemaal mee eens' .

missing values oudersstadiestap (0 999) .

freq oudersstadiestap .

Recode ouderskamersstap (1=1) (else = copy) into ouderskamersgoedestap .

value labels ouderskamersgoedestap 1 'Helemaal mee oneens' 2 'Mee oneens' 3 'Neutraal' 4 'Mee eens' 5 'Helemaal mee eens' .

missing values ouderskamersgoedestap (0 999) .

freq ouderskamersgoedestap .

Recode oudersstimu (1=1) (else=copy) into oudersstimulerenkamers .

value labels oudersstimulerenkamers 1 'Helemaal mee oneens' 2 'Mee oneens' 3 'Neutraal' 4 'Mee eens' 5 'Helemaal mee eens' .

missing values oudersstimulerenkamers (0 999) .

freq oudersstimulerenkamers .

Recode oudersrot (1=1) (else=copy) into oudersrdamgoed .

value labels oudersrdamgoed 1 'Helemaal mee oneens' 2 'Mee oneens' 3 'Neutraal' 4 'Mee eens' 5 'Helemaal mee eens' .

missing values oudersrdamgoed (0 999) .

freq oudersrdamgoed .

*ompoolen .

Recode oudersnietpret (1=5) (2=4) (3=3) (4=2) (5=1) into oudersnietpretkamers .

value labels oudersnietpretkamers 1 'Helemaal mee oneens' 2 'Mee oneens' 3 'Neutraal' 4 'Mee eens' 5 'Helemaal mee eens' .

missing values oudersnietpretkamers (0 999) .

freq oudersnietpretkamers .

Recode oudersbelem (1=5) (2=4) (3=3) (4=2) (5=1) into oudersbelem1 .

value labels oudersbelem 1 'Helemaal mee oneens' 2 'Mee oneens' 3 'Neutraal' 4 'Mee eens' 5 'Helemaal mee eens' .

missing values oudersbelem (0 999) .

freq oudersbelem .

Recode oudersfinanof (1=5) (2=4) (3=3) (4=2) (5=1) into oudersfinanof1 .

value labels oudersfinanof 1 'Helemaal mee oneens' 2 'Mee oneens' 3 'Neutraal' 4 'Mee eens' 5 'Helemaal mee eens' .

missing values oudersfinanof (0 999) .

freq oudersfinanof .

Recode oudersssamenwonen (1=5) (2=4) (3=3) (4=2) (5=1) into oudersssamenwonen1 .

value labels oudersssamenwonen 1 'Helemaal mee oneens' 2 'Mee oneens' 3 'Neutraal' 4 'Mee eens' 5 'Helemaal mee eens' .

missing values oudersssamenwonen (0 999) .

freq oudersssamenwonen .

value labels oudersgeenmening 1 'Helemaal mee oneens' 2 'Mee oneens' 3 'Neutraal' 4 'Mee eens' 5 'Helemaal mee eens' .

missing values oudersgeenmening (0 999) .

freq oudersgeenmening .

* Controle vraag 20 (Vind jij dat je als student goede woningen/kamers hebt in Rotterdam - meerdere antwoorden mogelijk?) .

* Hercoderen, één vraag maken van maken, opletten op 'richting' van antwoorden .

* Ook losse items van maken... ? .

Value labels jabetaalbaar 0 'Nee' 1 'Ja' .

missing values jabetaalbaar (999) .

freq jabetaalbaar .

Value labels jabeschikbaar 0 'Nee' 1 'Ja' .

missing values jabeschikbaar (999) .

freq jabeschikbaar .

Value labels jakwaliteit 0 'Nee' 1 'Ja' .

missing values jakwaliteit (999) .

freq jakwaliteit .

Value labels jalocatie 0 'Nee' 1 'Ja' .

missing values jalocatie (999) .

freq jalocatie .

*ompoolen? . Vraag is of ik deze moet gebruiken. Als ik de eerste gebruiken weet ik dat bij antwoord nee (0) hetzelfde is als hieronder .

* deze niet gebruiken, alleen eerder vier items .

Value labels neebesikbaar 0 'Ja' 1 'Nee' .

Recode neebesikbaar (0=1) (1=0) (else=copy) .

missing values neebesikbaar (999) .

freq neebesikbaar .

Value labels neekwaliteit 0 'Nee' 1 'Ja' .

Recode neekwaliteit (0=1) (1=0) (else=copy) .

missing values neekwaliteit (999) .

freq neekwaliteit .

Value labels neelocatie 0 'Nee' 1 'Ja' .

Recode neelocatie (0=1) (1=0) (else=copy) .

missing values neelocatie (999) .

freq neelocatie .

Value labels weetkniel 0 'Nee' 1 'Ja' .

Missing values weetkniel (999) .

freq weetkniel .

* Controle vraag 21 (Is er voldoende bekend over alle woonmogelijkheden in Rotterdam?) .

value labels woonmogelijkheden 1 'Ja, als student wordt je goed op de hoogte gesteld van alle mogelijkheden' 2 'Nee, er is weinig bekend over de mogelijkheden in Rotterdam' .

missing values woonmogelijkheden (999) .

frequencies woonmogelijkheden .

* Controle vraag 22 (Hoe beoordeel je de volgende stelling - schaal van 1 tot 5?) .

* Samenvoegen tot één variabele: rotterdam voor student.

* Zo is er een algemene variabele over het oordeel van de student over voorzieningen in Rotterdam voor studenten .

* Alle studenten die hier worden weergegeven hebben een positief oordeel gegeven over de voorzieningen .

Value labels stelvoldoendevoorzie1 1 'Helemaal mee oneens' 2 'Mee oneens' 3 'Neutraal' 4 'Mee eens' 5 'Helemaal mee eens' .

missing values stelvoldoendevoorzie1 (0 999) .

freq stelvoldoendevoorzie1 .

Value labels stelvoldoendeuitgaan2 1 'Helemaal mee oneens' 2 'Mee oneens' 3 'Neutraal' 4 'Mee eens' 5 'Helemaal mee eens' .

missing values stelvoldoendeuitgaan2 (0 999) .

freq stelvoldoendeuitgaan2 .

Value labels stelvoldoendegezcn3 1 'Helemaal mee oneens' 2 'Mee oneens' 3 'Neutraal' 4 'Mee eens' 5 'Helemaal mee eens' .

missing values stelvoldoendegezcn3 (0 999) .

freq stelvoldoendegezcn3 .

Value labels stelvoldoendestudentcult4 1 'Helemaal mee oneens' 2 'Mee oneens' 3 'Neutraal' 4 'Mee eens' 5 'Helemaal mee eens' .

missing values stelvoldoendestudentcult4 (0 999) .

freq stelvoldoendestudentcult4 .

Value labels stelvoldoendestudentver5 1 'Helemaal mee oneens' 2 'Mee oneens' 3 'Neutraal' 4 'Mee eens' 5 'Helemaal mee eens' .

missing values stelvoldoendestudentver5 (0 999) .

freq stelvoldoendestudentver5 .

Value labels stelvoldoendesport6 1 'Helemaal mee oneens' 2 'Mee oneens' 3 'Neutraal' 4 'Mee eens' 5 'Helemaal mee eens' .

missing values stelvoldoendesport6 (0 999) .

freq stelvoldoendesport6 .

* Controle vraag 23 (Trekt de stad Rotterdam je aan als stad om na je studie te gaan wonen?) .

missing values nastudiewonen (0 999) .

value labels nastudiewonen 1 'Ja, Rotterdam is voor mij een aantrekkelijke plaats' 2 'Nee, Rotterdam is voor mij geen aantrekkelijke plaats' .

3 'Dit weet ik nog niet' .

frequencies nastudiewonen .

* Controle vraag 24 (Waarom vind je de stad geen aantrekkelijke plaats om na je studie te wonen?) .

Value labels redennietfam1 0 'Nee' 1 'Ja' .

missing values redennietfam1 (999) .

freq redennietfam1 .

Value labels redennietstad2 0 'Nee' 1 'Ja' .

missing values redennietstad2 (999) .

freq redennietstad2 .

Value labels redennietrotonaantrek3 0 'Nee' 1 'Ja' .

missing values redennietrotonaantrek3 (999) .

freq redennietrotonaantrek3 .

Value labels redennietwoonmog4 0 'Nee' 1 'Ja' .

missing values redennietwoonmog4 (999) .

freq redennietwoonmog4 .

Value labels redennietkwalcult5 0 'Nee' 1 'Ja' .

missing values redennietkwalcult5 (999) .

freq redennietkwalcult5 .

Value labels redennietcrimi6 0 'Nee' 1 'Ja' .
missing values redennietkwalcult5 (999) .
freq redennietkwalcult5 .

Value labels redennietkwaluitgaan7 0 'Nee' 1 'Ja' .
missing values redennietkwaluitgaan7 (999) .
freq redennietkwaluitgaan7 .

Value labels redennietgroenvoor8 0 'Nee' 1 'Ja' .
missing values redennietgroenvoor8 (999) .
freq redennietgroenvoor8 .

* Controle vraag 25 (Is de aansluiting van het openbaar vervoer goed wanneer je naar de universiteit of hogeschool gaat?) .

* Zijn twee items geworden in de vragenlijst, dit omzetten naar één item: aansluitingov .

Compute aansluitingov=0 .

EXECUTE .

if (aansluitingovja = 1) aansluitingov = 1 .
if (aansluitingovnee = 1) aansluitingov = 0 .
if (aansluitingovja= 999) aansluitingov = 999 .
if (aansluitingovnee = 999) aansluitingov = 999 .

exe .

value labels aansluitingov 1 'Ja, de aansluiting van het ov is goed' 0 'Nee, de aansluiting van het ov is niet goed' .
missing values aansluitingov (999) .
Recode aansluitingov (missing = sysmis) .
frequencies aansluitingov .

* Controle vraag 26 (Is er voldoende parkeergelegenheid in de buurt van de onderwijsinstelling?) .

value labels parkeergelegenheid 1 'Ja' 2 'Nee' 3 'Weet ik niet' .
missing values parkeergelegenheid (999) .
frequencies parkeergelegenheid .

* Controle vraag 27 (Wat is je geslacht?) .

RECODE Geslacht (1=0) (2=1) (MISSING=SYSMIS) INTO vrouw.

EXECUTE.

value labels vrouw 0 'Man' 1 'Vrouw' .

freq vrouw .
descriptives vrouw .

* Controle vraag 28 (Wat is je leeftijd in jaren?) .

missing values leeftijd (999) .
frequencies leeftijd .

* Controle vraag 29 (Beschouw je jezelf van autochtone of allochtone afkomst?) .

Recode afkomst (1=1) (else = 0) into autochtoneafkomst .
Recode afkomst (2=1) (else = 0) into allochtoneafkomst .

missing values autochtoneafkomst allochtoneafkomst (3 999) .
frequencies autochtoneafkomst allochtoneafkomst.

recode autochtoneafkomst (missing=999) .
freq autochtoneafkomst .

* Controle vraag 30 (Volg je op dit moment een opleiding aan een HBO of een Universiteit?) .

* Dummy opleiding aanmaken .

Compute dummyopleiding = 0 .

EXECUTE .

If (opleiding = 1) dummyopleiding = 0 .
If (opleiding = 2) dummyopleiding = 1 .
If (opleiding = 3) dummyopleiding = 0 .
If (opleiding = 4) dummyopleiding = 1 .
If (opleiding = 5) dummyopleiding = 999 .
If (opleiding = 999) dummyopleiding = 999 .

exe .

Value labels dummyopleiding 0 'HBO-opleiding' 1 'Universitaire opleiding' .
missing values dummyopleiding (999) .

frequencies dummyopleiding .
descriptives dummyopleiding .

* Controle vraag 31 (Aan welke hogeschool of universiteit volg je deze studie?) .

value labels onderwijsinstelling 1 'Academic Artemis' 2 'Anders...' 3 'Erasmus Universiteit Rotterdam' 4
'Europort Business School' 5 'Hogeschool HBO Rotterdam'
6 'Hogeschool Inholland' 7 'Hogeschool Rotterdam' 8 'Hogeschool Schoevers' 9 'Hogeschool TIO' 10 'Inholland
Select Studies' 11 'Intercollege Business School Rotterdam'
12 'Islamitische Universiteit Rotterdam' 13 'Netherlands Maritime University' 14 'Pro Education' 15
'Transfergroep' 16 'Anders..' .

Missing values onderwijsinstelling (999) .
frequencies onderwijsinstelling .

Recode onderwijsinstelling (2 = 16) (else = copy) into onderwijsinstelling1 .
value labels onderwijsinstelling1 1 'Academic Artemis' 3 'Erasmus Universiteit Rotterdam' 4 'Europort Business
School' 5 'Hogeschool HBO Rotterdam'
6 'Hogeschool Inholland' 7 'Hogeschool Rotterdam' 8 'Hogeschool Schoevers' 9 'Hogeschool TIO' 10 'Inholland
Select Studies' 11 'Intercollege Business School Rotterdam'
12 'Islamitische Universiteit Rotterdam' 13 'Netherlands Maritime University' 14 'Pro Education' 15
'Transfergroep' 16 'Anders..' .

Missing values onderwijsinstelling1 (999) .
frequencies onderwijsinstelling1 .

* Controle vraag 32 (In welke jaar ben je gestart met je huidige studie?) .

Recode startstudie (2006 = 7) (2007 = 6) (2008 = 5) (2009 = 4) (2010 = 3) (2011 = 2) (2012 = 1) into studiejaren
.
missing values studiejaren (999) .
freq studiejaren .

* Controle vraag 33 (Binnen welke studierichting volg je op dit moment een studie?) .

Value labels richtingonderwijsopvoeding 0 'Nee' 1 'Ja' .
missing values richtingonderwijsopvoeding (999) .

freq richtingonderwijsopvoeding .

Value labels richtingtaalencommunicatie 0 'Nee' 1 'Ja' .
missing values richtingtaalencommunicatie (999) .
freq richtingtaalencommunicatie .

Value labels richtingkunstencultuur 0 'Nee' 1 'Ja' .
missing values richtingkunstencultuur (999) .
freq richtingkunstencultuur .

Value labels richtingrechtenbestuur 0 'Nee' 1 'Ja' .
missing values richtingrechtenbestuur (999) .
freq richtingrechtenbestuur .

Value labels richtingeconomieenbedrijf 0 'Nee' 1 'Ja' .
missing values richtingeconomieenbedrijf (999) .
freq richtingeconomieenbedrijf .

Value labels richtinggedragenmaatschappij 0 'Nee' 1 'Ja' .
missing values richtinggedragenmaatschappij (999) .
freq richtinggedragenmaatschappij .

Value labels richtinggezondheid 0 'Nee' 1 'Ja' .
missing values richtinggezondheid (999) .
freq richtinggezondheid .

Value labels richtingaardenmilieu 0 'Nee' 1 'Ja' .
missing values richtingaardenmilieu (999) .
freq richtingaardenmilieu .

Value labels richtingexacteninformatica 0 'Nee' 1 'Ja' .
missing values richtingexacteninformatica (999) .
freq richtingexacteninformatica .

Value labels richtingtechniek 0 'Nee' 1 'Ja' .
missing values richtingtechniek (999) .
freq richtingtechniek .

Value labels richtinginterdisciplinair 0 'Nee' 1 'Ja' .
missing values richtinginterdisciplinair (999) .
freq richtinginterdisciplinair .

* Missings eruit halen (26 respondenten die meer dan de helft van de vragenlijst niet hebben ingevuld) .
* Hierdoor worden deze 26 respondenten eruit gehaald en bepaald in een andere dataset .

* select if (not missing(vaderisco)).
* execute .

* Bij gebruik van deze gaan andere waarden naar beneden. Dit klopt niet.

freq dummyopleiding .
freq dummygodsdienst .

* Ouders over kamers .
Compute oudersoverkamers = Mean (oudersstudieschap + ouderskamerschap + oudersstimu + oudersrot +
oudersnietpretkamers +
oudersbelem1 + oudersfinanonaf1 + ouderssamenwonen1) .
missing values oudersoverkamers (999) .

frequencies oudersoverkamers .

descriptives oudersoverkamers .

* Sterkebandthuis .

Compute sterkebandthuis = Mean (sterkebandmensen + sterkebandactiviteit + sterkebandreligieus + geensterkebandvriend + geensterkebandactiviteit) .
missing values sterkebandthuis (999) .

frequencies sterkebandthuis .

descriptives sterkebandthuis .

* Omgeving over kamers.

Compute omgevingoverkamers = Mean (omgevingjapersont + omgevingjazelf + omgevingneegeld + omgevingneeniet + omgevingneethuis) .
missing values omgevingoverkamers (999) .

frequencies omgevingoverkamers .

descriptives omgevingoverkamers .

* Woonaanbod .

Compute woonaanbod = Mean (Jabetaalbaar + Jabeschikbaar + Jakwaliteit + Jalocatie) .
missing values woonaanbod (999) .

frequencies woonaanbod .

* Voorzieningen .

Compute voorzieningenstad = Mean (stelvoldoendevoorzie1 + stelvoldoendeuitgaan2 + stelvoldoendegezcn3 + stelvoldoendestudentcult4 + stelvoldoendestudentver5 + stelvoldoendesport6) .
missing values voorzieningenstad (999) .

Frequencies voorzieningenstad .

*Tabel descriptives van afhankelijke en onafhankelijke variabelen .

Descriptives dummywoonsituatie moederberoepsonderwijs moederhavovmbo moedermts moederhavovwo moederhbo moederwo vaderlageronderwijs vaderberoepsonderwijs vaderhavovmbo vadermts vaderhavovwo vaderhbo vaderwo maandbesteden1 verdienmaand moederisei vaderisei verdienmaand totbijdrageoud oudersoverkamers sterkebandthuis omgevingoverkamers woonaanbod voorzieningenstad aansluitingov vrouw leeftijd autochtoneafkomst dummyopleiding dummygodsdienst /statistics mean stddev minimum maximum variance /missing = listwise .

* voor alle toetsen vanaf hier een gelijke N (van 88) .

select if not (dummywoonsituatie moederberoepsonderwijs moederhavovmbo moedermts moederhavovwo moederhbo moederwo vaderlageronderwijs vaderberoepsonderwijs vaderhavovmbo vadermts vaderhavovwo vaderhbo vaderwo maandbesteden1 verdienmaand moederisei vaderisei verdienmaand totbijdrageoud oudersoverkamers sterkebandthuis omgevingoverkamers woonaanbod voorzieningenstad aansluitingov vrouw leeftijd autochtoneafkomst dummyopleiding dummygodsdienst = 999).
exe.

frequencies dummywoonsituatie .

frequencies dummywoonsituatie moederberoepsonderwijs moederhavovmbo moedermts moederhavovwo moederhbo moederwo vaderlageronderwijs vaderberoepsonderwijs vaderhavovmbo vadermts vaderhavovwo vaderhbo vaderwo

maandbesteden1 verdienmaand
moederisei vaderisei verdienmaand totbijdrageoud oudersoverkamers sterkebandthuis omgevingoverkamers
woonaanbod voorzieningenstad aansluitingov
vrouw leeftijd autochtoneafkomst dummyopleiding dummygodsdienst .

descriptives dummywoonsituatie moederberoepsonderwijs moederlavovmbo moedermts moederhavovwo
moederhbo moederwo
vaderlageronderwijs vaderberoepsonderwijs vaderlavovmbo vadermts vaderhavovwo vaderhbo vaderwo
maandbesteden1 verdienmaand
moederisei vaderisei verdienmaand totbijdrageoud oudersoverkamers sterkebandthuis omgevingoverkamers
woonaanbod voorzieningenstad aansluitingov
vrouw leeftijd autochtoneafkomst dummyopleiding dummygodsdienst
/statistics mean stddev minimum maximum variance .

* Inzicht bieden in beschrijvende variabelen .

Frequencies vrouw leeftijd dummyopleiding onderwijsinstelling1
/statistics mean stddev minimum maximum variance
/missing = listwise .

Descriptives leeftijd
/statistics mean stddev minimum maximum variance .

Frequencies dummywoonsituatie moederberoepsonderwijs moederlavovmbo moedermts moederhavovwo
moederhbo moederwo
vaderlageronderwijs vaderberoepsonderwijs vaderlavovmbo vadermts vaderhavovwo vaderhbo vaderwo
moederisei vaderisei maandtot300 maandtot500 maandtot700 maandtot900 maandtot1100 maandtot1300
maandmeerdan1300
verdienmaand totbijdrageoud oudersoverkamers sterkebandthuis omgevingoverkamers woonaanbod
voorzieningenstad aansluitingov
vrouw leeftijd autochtoneafkomst dummyopleiding dummygodsdienst .

* Toetsing hypothesen .

* Toetsing invloed controlevariabelen .

Logistic regression variables dummywoonsituatie
/methode=enter vrouw leeftijd autochtoneafkomst dummyopleiding dummygodsdienst
/CRITERIA=PIN(.05) POUT(.10) ITERATE(20) CUT(.5).

Freq autochtoneafkomst .

* Hypothese 1: Hoe hoger het opleidingsniveau van ouders, hoe groter de kans dat een student in de studiestad gaat wonen .

* Met ISEI niet significant .

LOGISTIC REGRESSION VARIABLES dummywoonsituatie
/METHOD=ENTER moederisei moederberoepsonderwijs moederlavovmbo moedermts moederhavovwo
moederhbo
vrouw leeftijd autochtoneafkomst dummyopleiding dummygodsdienst
/Contrast (moederwo) = indicator 8
/Print = goodfit .

* Zonder ISEI wel significant voor beroepsonderwijs .

LOGISTIC REGRESSION VARIABLES dummywoonsituatie
/METHOD=ENTER moederberoepsonderwijs moederlavovmbo moedermts moederhavovwo moederhbo
vrouw leeftijd autochtoneafkomst dummyopleiding dummygodsdienst
/Contrast (moederwo) = indicator 8
/Print = goodfit .

* Alleen ISEI niet significant .

```
LOGISTIC REGRESSION VARIABLES dummywoonsituatie
/METHOD=ENTER vaderisei
vrouw leeftijd autochtoneafkomst dummyopleiding dummygodsdienst
/Print = goodfit .
```

* Met ISEI significant bij vmbo/mavo .

```
LOGISTIC REGRESSION VARIABLES dummywoonsituatie
/METHOD=ENTER vaderisei vaderlageronderwijs vaderberoepsonderwijs vadermavovmbo vadermts
vaderhavovwo vaderhbo
vrouw leeftijd autochtoneafkomst dummyopleiding dummygodsdienst
/Contrast (vaderwo) = indicator 7
/Print = goodfit .
```

* Zonder ISEI significant bij vmbo/mavo en havo/vwo .

```
LOGISTIC REGRESSION VARIABLES dummywoonsituatie
/METHOD=ENTER vaderlageronderwijs vaderberoepsonderwijs vadermavovmbo vadermts vaderhavovwo
vaderhbo
vrouw leeftijd autochtoneafkomst dummyopleiding dummygodsdienst
/Contrast (vaderwo) = indicator 7
/Print = goodfit .
```

* Alleen ISEI .

```
LOGISTIC REGRESSION VARIABLES dummywoonsituatie
/METHOD=ENTER vaderisei
vrouw leeftijd autochtoneafkomst dummyopleiding dummygodsdienst
/Print = goodfit .
```

* Toetsen van ISEI ouders .

```
LOGISTIC REGRESSION VARIABLES dummywoonsituatie
/METHOD=ENTER moederisei vaderisei
vrouw leeftijd autochtoneafkomst dummyopleiding dummygodsdienst
/CRITERIA=PIN(.05) POUT(.10) ITERATE(20) CUT(.5).
```

freq vaderwo .

frequencies vaderlageronderwijs vaderberoepsonderwijs vadermavovmbo vadermts vaderhavovwo vaderhbo
vaderwo .

descriptives vaderlageronderwijs vaderberoepsonderwijs vadermavovmbo vadermts vaderhavovwo vaderhbo
vaderwo .

* Hypothese 2: Hoe hoger het inkomen van een student, hoe groter de kans dat een student op kamers gaat
wonen .

```
LOGISTIC REGRESSION VARIABLES dummywoonsituatie
/METHOD=ENTER maandbesteden1 verdienmaand
vrouw leeftijd autochtoneafkomst dummyopleiding dummygodsdienst
/CRITERIA=PIN(.05) POUT(.10) ITERATE(20) CUT(.5).
```

```
LOGISTIC REGRESSION VARIABLES dummywoonsituatie
/METHOD=ENTER maandbesteden1
vrouw leeftijd autochtoneafkomst dummyopleiding dummygodsdienst
/CRITERIA=PIN(.05) POUT(.10) ITERATE(20) CUT(.5).
```

```
LOGISTIC REGRESSION VARIABLES dummywoonsituatie
/METHOD=ENTER maandtot300 maandtot500
vrouw leeftijd autochtoneafkomst dummyopleiding dummygodsdienst
```

/CRITERIA=PIN(.05) POUT(.10) ITERATE(20) CUT(.5).

* Hypothese 3: Des te behoudender ouders van studenten zijn, des te kleiner is de kans dat studenten op kamers in studiestad gaan wonen .

LOGISTIC REGRESSION VARIABLES dummywoonsituatie
/METHOD=ENTER oudersoverkamers
vrouw leeftijd autochtoneafkomst dummyopleiding dummygodsdienst
/CRITERIA=PIN(.05) POUT(.10) ITERATE(20) CUT(.5).

LOGISTIC REGRESSION VARIABLES dummywoonsituatie
/METHOD=ENTER oudersstadiestap ouderskamersstap oudersstimu oudersrot oudersstadiestap
vrouw leeftijd autochtoneafkomst dummyopleiding dummygodsdienst
/CRITERIA=PIN(.05) POUT(.10) ITERATE(20) CUT(.5).

LOGISTIC REGRESSION VARIABLES dummywoonsituatie
/METHOD=ENTER omgevingoverkamers
vrouw leeftijd autochtoneafkomst dummyopleiding dummygodsdienst
/CRITERIA=PIN(.05) POUT(.10) ITERATE(20) CUT(.5).

* Significant resultaat . Hoeft niet meer apart getoetst te worden.

* Significant resultaat voor de drie variabelen, niet voor oudersstadiestap .

* Hypothese 4: Wanneer studenten een sterke relatie met de 'thuisgemeenschap' ervaren zullen zij minder snel op kamers gaan wonen .

LOGISTIC REGRESSION VARIABLES dummywoonsituatie
/METHOD=ENTER sterkebandthuis vrouw leeftijd autochtoneafkomst dummyopleiding dummygodsdienst
/CRITERIA=PIN(.05) POUT(.10) ITERATE(20) CUT(.5).

LOGISTIC REGRESSION VARIABLES dummywoonsituatie
/METHOD=ENTER sterkebandmensen sterkebandactiviteit sterkebandreligieus vrouw leeftijd
autochtoneafkomst dummyopleiding dummygodsdienst
/CRITERIA=PIN(.05) POUT(.10) ITERATE(20) CUT(.5).

* Significant resultaat .

* Geen significant resultaat, de vraag blijft ook of dit zo mag .

* Apart toetsen van item voor sterke band .

LOGISTIC REGRESSION VARIABLES dummywoonsituatie
/METHOD=ENTER sterkebandmensen vrouw leeftijd autochtoneafkomst dummyopleiding dummygodsdienst
/CRITERIA=PIN(.05) POUT(.10) ITERATE(20) CUT(.5).

* Geen significant resultaat .

LOGISTIC REGRESSION VARIABLES dummywoonsituatie
/METHOD=ENTER sterkebandactiviteit vrouw leeftijd autochtoneafkomst dummyopleiding
dummygodsdienst
/CRITERIA=PIN(.05) POUT(.10) ITERATE(20) CUT(.5).

* Wel significant resultaat .

LOGISTIC REGRESSION VARIABLES dummywoonsituatie
/METHOD=ENTER sterkebandreligieus vrouw leeftijd autochtoneafkomst dummyopleiding
dummygodsdienst
/CRITERIA=PIN(.05) POUT(.10) ITERATE(20) CUT(.5).

* Geen significant resultaat .

* Hypothese 5: Wanneer het woonaanbod van de stad aansluit op de woonwensen van de student, zullen meer studenten gaan wonen in studiestad .

LOGISTIC REGRESSION VARIABLES dummywoonsituatie
/METHOD=ENTER woonaanbod voorzieningenstad vrouw leeftijd autochtoneafkomst dummyopleiding
dummygodsdienst
/CRITERIA=PIN(.05) POUT(.10) ITERATE(20) CUT(.5).
* significant resultaat .

LOGISTIC REGRESSION VARIABLES dummywoonsituatie
/METHOD=ENTER jabetaalbaar jabeschikbaar jakwaliteit jalocatie vrouw leeftijd autochtoneafkomst
dummyopleiding dummygodsdienst
/CRITERIA=PIN(.05) POUT(.10) ITERATE(20) CUT(.5).

* Geen significant resultaat .

* Items apart toetsen .

* Betaalbaarheid .

LOGISTIC REGRESSION VARIABLES dummywoonsituatie
/METHOD=ENTER jabetaalbaar vrouw leeftijd autochtoneafkomst allochtoneafkomst dummyopleiding
dummygodsdienst
/CRITERIA=PIN(.05) POUT(.10) ITERATE(20) CUT(.5).

* Geen significant resultaat .

* Beschikbaarheid .

LOGISTIC REGRESSION VARIABLES dummywoonsituatie
/METHOD=ENTER jabeschikbaar vrouw leeftijd autochtoneafkomst dummyopleiding dummygodsdienst
/CRITERIA=PIN(.05) POUT(.10) ITERATE(20) CUT(.5).

* Significant resultaat .

* Kwaliteit .

LOGISTIC REGRESSION VARIABLES dummywoonsituatie
/METHOD=ENTER jakwaliteit vrouw leeftijd autochtoneafkomst dummyopleiding dummygodsdienst
/CRITERIA=PIN(.05) POUT(.10) ITERATE(20) CUT(.5).

* Geen significant resultaat .

* Locatie .

LOGISTIC REGRESSION VARIABLES dummywoonsituatie
/METHOD=ENTER jalocatie vrouw leeftijd autochtoneafkomst dummyopleiding dummygodsdienst
/CRITERIA=PIN(.05) POUT(.10) ITERATE(20) CUT(.5).

* Net een significant resultaat (.040) .

* Items bij elkaar getoetst .

LOGISTIC REGRESSION VARIABLES dummywoonsituatie
/METHOD=ENTER jabetaalbaar jabeschikbaar jakwaliteit jalocatie vrouw leeftijd autochtoneafkomst
dummyopleiding dummygodsdienst
/CRITERIA=PIN(.05) POUT(.10) ITERATE(20) CUT(.5).

* Over het algemeen lijkt betaalbaarheid etc niet veel verschil te maken voor woongedrag van studenten .

* Alleen voor beschikbaarheid en locatie significante resultaten .

* Hypothese 6: Hoe groter het voorzieningenaanbod van een stad, des te sneller studenten in studiestad gaan
wonen .

* Eerst gemiddelde toetsen .

* Daarna alle items apart: stelvoldoendevoorzie1 + stelvoldoendeuitgaan2 + stelvoldoendegezzen3 +
stelvoldoendestudentcult4 + stelvoldoendestudentver5 +
stelvoldoendesport6 .

LOGISTIC REGRESSION VARIABLES dummywoonsituatie
/METHOD=ENTER voorzieningenstad vrouw leeftijd autochtoneafkomst dummyopleiding dummygodsdienst
/CRITERIA=PIN(.05) POUT(.10) ITERATE(20) CUT(.5).

*Geen significant resultaat .

LOGISTIC REGRESSION VARIABLES dummywoonsituatie
/METHOD=ENTER stelvoldoendevoorzie1 stelvoldoendeuitgaan2 stelvoldoendegezcn3
stelvoldoendestudentcult4 stelvoldoendestudentver5 stelvoldoendesport6
vrouw leeftijd autochtoneafkomst dummyopleiding dummygodsdienst
/CRITERIA=PIN(.05) POUT(.10) ITERATE(20) CUT(.5).

* Significant voor sportvoorzieningen, voor de rest niet.

* Items apart toetsen .

* Voorzieningen voor studenten .

LOGISTIC REGRESSION VARIABLES dummywoonsituatie
/METHOD=ENTER stelvoldoendevoorzie1 vrouw leeftijd autochtoneafkomst dummyopleiding
dummygodsdienst
/CRITERIA=PIN(.05) POUT(.10) ITERATE(20) CUT(.5).

* Geen significant resultaat .

* Uitgaansgelegenheden .

LOGISTIC REGRESSION VARIABLES dummywoonsituatie
/METHOD=ENTER stelvoldoendeuitgaan2 vrouw leeftijd autochtoneafkomst dummyopleiding
dummygodsdienst
/CRITERIA=PIN(.05) POUT(.10) ITERATE(20) CUT(.5).

* Geen significant resultaat .

* Gezelligheid centrum .

LOGISTIC REGRESSION VARIABLES dummywoonsituatie
/METHOD=ENTER stelvoldoendegezcn3 vrouw leeftijd autochtoneafkomst dummyopleiding
dummygodsdienst
/CRITERIA=PIN(.05) POUT(.10) ITERATE(20) CUT(.5).

* Geen significant resultaat .

* Studentencultuur .

LOGISTIC REGRESSION VARIABLES dummywoonsituatie
/METHOD=ENTER stelvoldoendestudentcult4 vrouw leeftijd autochtoneafkomst dummyopleiding
dummygodsdienst
/CRITERIA=PIN(.05) POUT(.10) ITERATE(20) CUT(.5).

* Geen significant resultaat .

* Studentenverenigingen .

LOGISTIC REGRESSION VARIABLES dummywoonsituatie
/METHOD=ENTER stelvoldoendestudentver5 vrouw leeftijd autochtoneafkomst dummyopleiding
dummygodsdienst
/CRITERIA=PIN(.05) POUT(.10) ITERATE(20) CUT(.5).

* Geen significant resultaat .

* Sportvoorzieningen studenten .

LOGISTIC REGRESSION VARIABLES dummywoonsituatie
/METHOD=ENTER stelvoldoendesport6 vrouw leeftijd autochtoneafkomst dummyopleiding
dummygodsdienst
/CRITERIA=PIN(.05) POUT(.10) ITERATE(20) CUT(.5).

* Geen significant resultaat .

* Voor geen van de items significant resultaat .

* Nog samen toetsen .

LOGISTIC REGRESSION VARIABLES dummywoonsituatie
/METHOD=ENTER stelvoldoendevoorzie1 stelvoldoendeuitgaan2 stelvoldoendegezcn3
stelvoldoendestudentcult4 stelvoldoendestudentver5
stelvoldoendesport6 vrouw leeftijd autochtoneafkomst dummyopleiding dummygodsdienst
/CRITERIA=PIN(.05) POUT(.10) ITERATE(20) CUT(.5).

* Geen significante resultaten alleen voor sport .

* Hypothese 7: Wanneer de bereikbaarheid van de onderwijsinstututen van een stad goed is, zullen minder studenten in studiestad gaan wonen .

LOGISTIC REGRESSION VARIABLES dummywoonsituatie

/METHOD=ENTER aansluitingov vrouw leeftijd autochtoneafkomst dummyopleiding dummygodsdienst

/CRITERIA=PIN(.05) POUT(.10) ITERATE(20) CUT(.5).

* Geen significant resultaat .